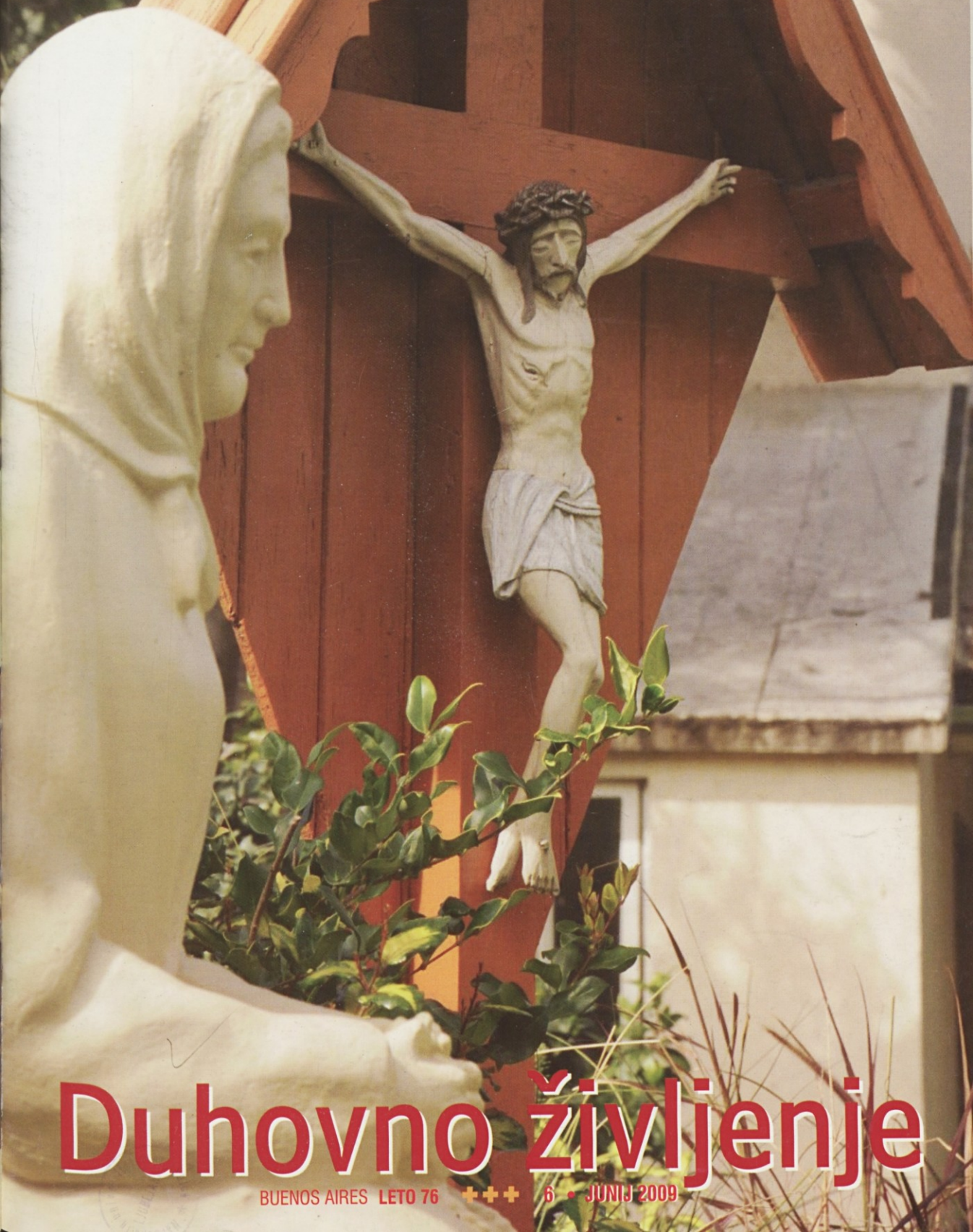

JOŽE ŽEROVNIK,
1989: Spomenik
slovenski materi –
mučnici
v Rožmanovem domu.
Foto
Marko Vombegar

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 76

6 • JUNIJ 2009

Zaključek šole v Slomškovem domu

Foto Pavle Brula

Ob 40-letnici Rožmanovega doma v San Justu

Foto Marko Vombergar

ZMAGA RESNICE JE ŽE BLIZU

JURE RODE

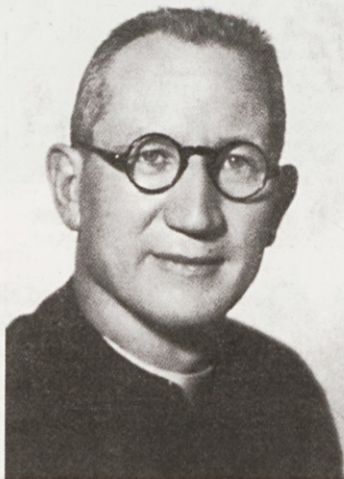
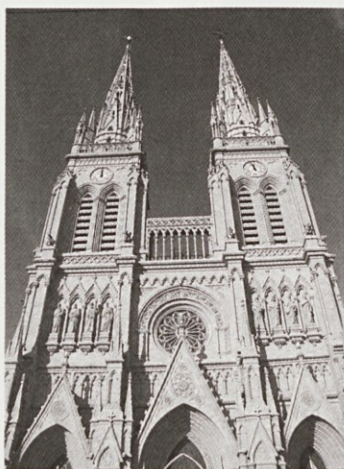
Iz dopoldanske pridige na romanju v Lujanu

UVODNA PRIPOMBA

Prva tri leta po drugi svetovni vojni ni bilo slovenskega romanja Luján. Komunistični režim v Sloveniji je preko poslaništva v Buenos Airesu povzročil tolikšno ideološko propagando in zmedo med rojaki, da je bilo to nemogoče. 9. maja 1948 pa je bilo prvo povojno romanje. Udeležilo se ga je okoli 500 romarjev, večinoma novonaseljenci, ki so prišli iz begunskih taborišč. Od železniške postaje so šli peš v procesiji do bazilike. Spremljali sta jih banderi Brezjanske in Svetogorske Marije. Prinesli so slovensko zastavo, ki jo je blagoslovil gospod Janez Hladnik in je odtlej med zastavami drugih narodov v kamarinu za glavnim oltarjem.

Pri dopoldanski maši je govoril gospod Janez Hladnik o pomenu romanja (v španščini in slovenščini): potrdilo zvestobe Slovencev Mariji, zahvala za srečno rešitev pred komunizmom in prošnja za varstvo v novi domovini. Popoldne je pridigal gospod duhovni svetnik Alojzij Košmerlj: poudarjal je zvestobo Mariji in edinost med nami. Lujansko Marijo je prosil, naj vzame v svoje mogočno varstvo tudi vse sinove in hčere slovenskega naroda, ki žive v Argentini in drugje po svetu. Po petih litanijah so se romarji vrnili peš na železniško postajo.

Tako je romanje leta 1948 bilo prvo po vojni.

Gospod Janez Hladnik

Na letošnjem romanju pa smo se spomnili 60. obletnice zahvalnega romanja pa prisotnosti podobe Marije Pomagaj v lujanski baziliki, 50. obletnice smrti škofa dr. Gregorija Rožmana in 10. obletnice Slomškove beatifikacije.

ZAHVALNO ROMANJE

Zakaj zahvalno romanje leta 1949.? Po Mariji smo se Bogu zahvalili za rešitev iz negotovosti in težav begunskega življenja, za srečen prihod v Argentino in za vrnitev osebne svobode ter človeškega dostojanstva.

To zahvalno romanje je bilo 22. maja 1949.

Iz mesta so nekateri romali s 17. rezerviranimi avtobusi, drugi z rednimi prometnimi sredstvi (omnibusi, s kolektivi, z vlakom). O zasebnih avtomobilih tedaj še ni bilo govora. Tako se je v Lujanu zbralo okoli 1500 slovenskih romarjev. Večina novonaseljenci, častno pa so bili zastopani tudi predvojni primorski rojaki. Skupine iz notranjosti so zastopali odposlanci iz San Luisa, Miramarja, Chapadmalala, Comodoro Rivadavije in od drugod.

Na romanju je imel novo mašo g. Ivan Lovše, pridigal mu je dr. Ignacij

Lenček, pel je zbor Gallus. Popoldne je nagovoril romarje g. Hladnik. Poudarjal je hvaležnost, ki smo jo dolžni Mariji za vse dobrote in milosti, ki nam jih je izkazala ves čas težke begunske poti in nas končno pripeljala v varno zavetje dežele, ki

nas je gostoljubno sprejela. Sledila je blagoslovitev podobe brezjanske Marije, ki je odtlej ostala v baziliki, blagoslovil jo je novomašnik Lovše. Zatem se je razvila veličastna procesija po trgu pred baziliko. Procesijo je spremljalo zvonjenje vseh zvonov.

Po vrnitvi v cerkev je gospod Vinko Lovšin izročil podobo Marije Pomagaj v varstvo rektorju bazilike, superiorju lazaristov Illanesu, ki jo je sprejel s krajšim govorom, v katerem je med drugim naglašal: *»Podoba Marije Pomagaj je vaša narodna svetinja. V tem svetišču bo imela častno mesto. Nimate svoje domovine. Argentina vam je postala nova domovina. Kakor ste doma častili Marijo in ji ohranili junaško zvestobo, tako sem prepričan, da boste tudi tu radi zahajali k Njej, jo častili in ohranili svojo vero. Kot rektor narodne bazilike sprejemam v varstvo to podobo, ki bo odslej na častnem mestu v tej baziliki.«* Nato so bile pete litanije.

Slovo romarjev je bilo s pesmijo *Marija skoz življenje*. Zahvalna romarska slovesnost je bila močna verska manifestacija, pri domačinih pa utrdila dobro ime o Slovencih, da so veren, kulturni, pošten in delaven narod.

50. OBLETNICA SMRTI ŠKOFA ROŽMANA

Pri poštenih in iskrenih poznavalcih škofa Rožmana je po 50. letih ustaljeno mnenje, da je bil svetniški velikan, goreč bojevnik proti komunističnemu brezboštvu, véliki begunski misijonar in ljubeči oče svojim vernikom.

Od 5. maja 1945 do 16. novembra 1959 (t.j. do svoje smrti) je bil škof Rožman še vedno ljubljanski škof, v resnici pa je bil po odhodu iz domovine izredno goreč in vnet begunski škof in misijonar. Papež Pij XII. ga je hotel ohraniti kot ljubljanskega škofa, hkrati mu je pa naročil, naj skrbi za uboge begunske ovce po svetu.

Noben slovenski škof ni doslej tako globoko spoznal težav, nevarnosti in duhovnih stisk begunskega in izseljenskega življenja kot škof Rožman. Kot dobri pastir se je slovenskim beguncem in izseljencem posvetil z vsem umom, srcem, voljo, sposobnostmi in močmi. Hodil ni za svojimi ovci samo od kraja do kraja, marveč od celine do celine, od države do države. V Argentino je

prišel trikrat in je nameraval priti še četrtrič in končno tu umreti.

Takoj po smrti in vsa leta po njej je bilo slišati in brati trditve, da *»ga je tolikšno gorje, trpljenje in obrekovanje popolnoma prečistilo in posvetilo ter da je umrl v sluhu svetosti«*. Pok. kanonik dr. Janez Kraljič je naročil naj tedanji Rožmanov zavod *»tiho, mirno, potrpežljivo, pa z vso ljubeznijo, opozarja na Rožmanovo svetniško osebnost ter v popolni vdanosti sv. Cerkvi, ki končno o vsem odloča, vsaj pripravlja pot morebitni beatifikaciji in kanonizaciji škofa Rožmana«*.

Sovražniki in nasprotniki škofa Rožmana pa so prav od začetka komunistične revolucije v Sloveniji pa do njegove smrti in še po smrti prav do danes zelo blatili, mazali in maličili pravo duhovno, narodno in versko podobo škofa Rožmana.

Proti vsej tej lažni propagandi so skušali prikazati pravo, resnično Rožmanovo podobo življenjepisa dr. Jakoba Kolariča, Duhovne misli škofa Rožmana (radijski nagovori vsako nedeljo v Clevelandu, od leta 1952 do 1959), ki jih je izdala celovška Mohorjeva družba in *»Pastirjev glas v tujini«*, kjer je dr. Filip Žakelj zbral vse, kar je škof Rožman kot dobri pastir v zdomstvu pisal, govoril in pridigal svojim slovenskim ovcam, raztresenim po vsem svetu in svojim duhovnikom zunaj domovine. Poleg tega in predvsem dejansko pa je bil škof Rožman vsa leta begunstva in izseljenstva med nami najvišja in nesporna duhovna avtoriteta. Ker je škof Rožman očetovsko ljubil in skrbel za begunsko semenišče

Škof dr. Gregorij Rožman - zlatomašnik

in Škofov zavod v Adrogrueju sta mu ti dve ustanovi izkazovali prisrčno ljubezen in hvaležnost. »Tu je škof Rožman imel svoje srce«, tako se je izrazil dr. Kraljič, ko je govoril o ljubezni škofa Rožmana do svojega semenišča in zavoda v izseljenstvu.

Iz te prave, resnične, notranje podobe škofa Rožmana žari polnost ljubezni do Boga, do Marije in do bližnjega, zlasti do tako preizkušane slovenskega naroda, posebej do slovenskih beguncev, izseljencev, duhovnikov, prav posebno do bogoslovcev begunskega semenišča in do gojencev Škofovega zavoda.

Čimbolj prihaja na dan vsa resnica o naši polpreteklosti in o grozotah komunizma na slovenski zemlji, toliko bolj postaja jasno, da se je v svojem času škof Rožman moral tako boriti proti komunizmu, kot se je. Kot katoliški škof ni mogel in ni smel govoriti, pisati in odločati drugače kot je učila Cerkev glede odnosa do komunizma. Ko bo prišla na dan vsa resnica, tedaj se bodo uresničile njegove besede iz leta 1945, da mu bo čas dal prav in ga popolnoma opravičil. Tedaj bo izpričana tudi veličina njegovega duhovnega mučeništva in njegove svetniške osebnosti.

10. OBLETNICA SLOMŠKOVE BEATIFIKACIJE

19.9.1999 je bilo zbranih na Betnavi pri Mariboru okoli 200.000 vernikov za Slomškovo proglasitev med blažene (približno 10% Slovencev!). Navzočih je bilo 800 duhovnikov, 55 nadškofov in škofov, 3 kardinali, 800 redovnic, 2100 mašnih strežnikov, 1500 invalidov, 2500 cerkvenih pevcev, 320 delilcev obhajila, 1600 častnih gostov.

Pred desetimi leti nam je ob tej priložnosti sv. oče Janez Pavel II. priporočal med drugim: »Hodite po poti svetniškega rojaka! Slovenija potrebuje svetnikov. Slomškov zgled pričuje, da je mogoče biti iskren domoljub in z enako iskrenostjo živeti in sodelovati z ljudmi druge kulture in druge narodnosti. Naj njegov zgled in še posebej njegova priprošnja dosežeta večjo solidarnost in pristni mir med vsemi ljudmi in narodi. Naj stara Evropa posreduje novim rodovom baklo človeške in krščanske civilizacije, ki je razsvetljevala pot naših dedov skozi stoletja.«

Visoko nad oltarjem je bilo od daleč jasno vidno Slomškovo geslo: **Sveta vera bodi vam luč!**

To geslo nam je sedaj božji služabnik Janez Pavel II. pustil za spomin ob molitvi angelovega češčenja. Dejal je: »Obrnimo se na Marijo, ki ji je bil Anton Martin Slomšek vedno zelo vdan. V letih svojega življenja se je tolikokrat zatekel k njej in nenehno zaupal v njeno materinsko varstvo. Marija nas vodi h Kristusu, po katerem je človeška družina poklicana, da postane družina božjih otrok.

»Bleščeč zgled nazareške Device, ponižne dekle Najvišjega nam dokazuje, da najde človek svoj pravi smisel samo v Bogu. Prav zato je blaženi Slomšek neutrudno učil, da je treba vero postaviti za temelj našega življenja.

»Bratje in sestre Slovenci, ovrednotite veliki dar vere, ki je prišel v vašo domovino pred več kot 1250. leti. Bodite kakor Slomšek možje in žene vere!

»Mariji posvetimo pastirje, duhovnike, redov-

Beatifikacija škofa Antona Martina Slomška v Mariboru leta 1999

nike in redovnice, družine, otroke in mlade, ki so upanje za Cerkev in za družbo, ostarele, bolnike in trpeče. Naj vas vodi Marija in naj vas ona spremlja, da boste bogati v veri, upanju in ljubezni.»

60-letna prisotnost Marije Pomagaj v Lujanu, 50. obletnica smrti škofa dr. Gregorija Rožmana in 10. obletnica proglasitve škofa Antona Martina Slomška za blaženega naj utrjujejo v nas

nedvomno in nepremagljivo pričanje, da bo tudi v Sloveniji končno zmagala resnica. Tedaj bo vrnjeno dobro ime škofu Rožmanu in toliko njegovim sotrpinom, ki so morali po krivdi komunizma umreti nasilne smrti ali za vedno zapustiti svojo rodno domovino. Po Mariji prosimo Boga, da v našem narodu pride čimprej do popolne in dokončne zmage Resnice!

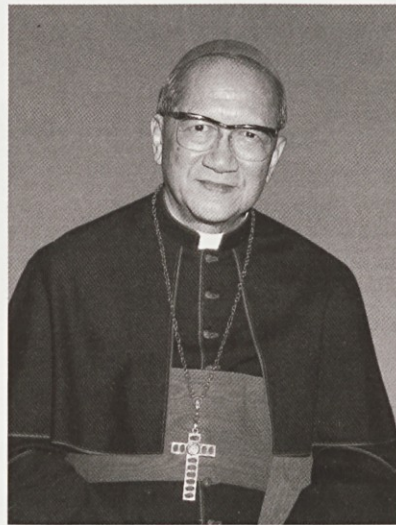
DANAŠNJI MUČENCI

FRANÇOIS X. NGUYEN VAN THUÂN (12)

Janez Pavel II. nas je povabil, naj v tem velikem jubileju odpremo oči za 'nove mučence'. Stoletje, kakršno smo pravkar preživeli, ko je bilo toliko blaginje, toliko navezanosti na življenje, toliko strahu pred tem, da bi ga izgubili, je bilo tudi stoletje krščanskega mučeništva. Mučenci so bili med nami. Še več, so moč Cerkve dvajsetega stoletja in stoletja, ki se je šele začelo. Svoj pogled moramo razširiti na zgodovinsko resničnost Cerkve in jo občudovati: mučeništvo.

Dediščina mučencev

V zaporu sem tudi sam dožviljal trpljenje Cerkve. Zaznaval sem, kako mineva čas, dan za dnem, ne da bi videl konec. Spraševal sem se kakor prerok Izaija: »Stražar, kako dolga je še noč? Stražar, kako dolga je še noč?« (Iz 21,11). V tistih trenutkih sem začel bolje razumevati pomen mučeništva. Ne tistega okrutnega, ki je vendarle bilo pred menoj kot ena od možnosti, ampak mučeništvo kot življenje, ki si ne postavlja meja - niti meje svoje ohranitve - iz ljubezni do Boga, iz zvestobe do edinosti in

do cerkvenega občestva, iz službe evangeliju.

Kristjan ne zaničuje življenja: v zaporu sem se spominjal srečnih dni svoje pastirske službe duhovnika in škofa, mislil sem na katoličane škofije, kjer sem bil, na svoje sobrate, na svoje prijatelje, na svoje sorodnike. Kakšno veselje bi bilo, da bi jih spet videl!

In vendar ni bilo mogoče, da bi

bila moja vera naprodaj. Nisem se ji mogel odpovedati za nobeno ceno, tudi ne za ceno srečnega življenja. Zdelo se mi je, da sem nekoliko bolje razumel mučeništvo: ne postavljati meja ljubezni do Gospoda, niti tako naravne meje, kot je rešitev samega sebe, lastnega življenja, lastne sreče. In v tistih trenutkih sem mislil na toliko zaprtih, trpečih, v pregnanstvo odpeljanih kristjanov. Mislil sem na tiste, ki so trpeli hude bolečine. Spominjal sem se besed iz pisma Hebrejcem: »Niste se še do krvi upirali v boju zoper greh ...« (12, 4).

Odkrival sem, da smo v občestvu s toliko pričami: »Ker nas torej obdaja tako velik oblak pričevalcev, odstranimo tudi mi vsakršno breme in greh, ki nas zlahka zapelje, ter vztrajno tecimo v tekmi, ki nas čaka. Uprimo oči v Jezusa, voditelja in dopolnitelja vere« (Heb 12,1-2).

Mislil sem na preganjanja, na smrti, na mučence v zadnjih tristo petdesetih letih v Vietnamu, ki je dal Cerkvi toliko neznanih mučencev: okrog 150.000.

Sam verujem, da je bila moja duhovniška poklicanost skrivnostno, a resnično povezana s krvjo teh mučencev, ki so padli v prejšnjem stoletju, medtem ko so oznanjali evangelij in so kljub smrtnim grožnjam in nasilju ostali zvesti edinosti Cerkve.

Spominjam se pričevanja moje pradede po očetovi strani. On sam mi je pogosto pripovedoval, da so bili člani njegove družine na silo ločeni in da so jih zaupali v varstvo različnim nekrščanskim družinam, da bi izgubili vero, medtem ko so njegovega očeta zaprli. Tako je praded pri petnajstih letih vsak dan prehodil trideset kilometrov, da bi svojemu očetu prinesel nekaj riža in soli, ki ju je prihranil od tega, kar je prejel od družine, pri kateri je živel in delal. Odšel je ob treh zjutraj, da bi se vrnil pravočasno za delo.

Pri mojem starem očetu po materini strani pa je najti še bolj dramatičen dogodek: leta 1885 so bili vsi župljani živi zažgani v cerkvi, izjema je bil on, ker je takrat študiral v Maleziji.

Mislim, da je zvestoba vietnamske Cerkve razločljiva s krvjo teh mučencev. Duhovniški in redovniški po-

klici, ki bogatijo Cerkev v Vietnamu, se rojevajo iz milosti preizkušnje. Mučenci so nas naučili reči 'da': 'da' brez pogojev in meja ljubezni do Gospoda. Toda mučenci so nas tudi naučili, naj rečemo 'ne' laskanju, kompromisom, nepravičnosti, četudi bi popuščali z namenom, da bi rešili lastno življenje in nekaj miru ...

To je dediščina. Toda dediščino je treba zmeraj sprejemati. Ni avtomatična ali naravna. Mogoče jo je odkloniti. Dediščina mučencev: ne gre za junaštvo, ampak za zvestobo. Zvestoba je zorela, ko smo obrnili pogled k Jezusu, vzoru krščanskega življenja, vzoru vsake priče, vzoru vsakega mučenca.

Jezus, zgled in razlog za vsako mučeništvo

V zaporu sem napisal: »Glej na križ in našel boš rešitev za vse probleme, ki te napadajo.« Mučenci so gledali nanj ...

Vsi ga moremo videti v trenutkih njegovega mučeništva samega, zapuščenega, križanega. Ljudstvo je tako komentiralo konec tega Učitelja iz Galileje: »Druge je rešil, naj reši sebe, če je on Božji Mesija in Izvoljenec« (Lk 23,35). Tolikeri čudeži, ozdravljenja, obuditve od mrtvih, nauk ... Zakaj ne reši sebe? Vojaki so se norčevali iz njega: »Če si judovski kralj, reši samega sebe« (prim. Lk 23,36-37). V Matejevem evangeliju pismouki in duhovniki komentirajo: »Druge je rešil, sebe pa ne more rešiti! Izraelov kralj je, naj stopi zdaj s križa in bomo verovali vanj. Zaupal je v Boga, naj ga zdaj reši, če ga hoče« (Mt 27, 42-43).

Jezus ni rešil samega sebe: »Jezus bi mogel za to, da bi se rešil, oditi iz Jeruzalema in se zateči drugam: tako bi mogel pobegniti pred zaroto, ki je bila na tem, da izbruhne. Mogel bi oditi, stopiti na pot, ki pelje iz Jeruzalema v Jeriho, kamor je postavil srečanje z usmiljenim Samarijanom ... Če bi pobegnil iz Jeruzalema, bi

se morda rešil. Vendar tega ne stori. Ni storil ... Ostal je in ponudil svoje življenje, ne da bi bil poskusil rešiti samega sebe (A.Riccardi).«

Mučenci so zanesljivo gledali nanj. Niso poslušali posmeha ali nasvetov tistih, ki so bili okrog njih: »Reši se!« Jezus je vzor tolikerim mučencem: »On je zaradi veselja, ki ga je čakalo, pretrpel križ, preziral sramoto in sedel na desnico Božjega prestola« (Heb 12, 2).

Ne vemo, koliko jih je gledalo nanj v samoti zaporov, v poslednjih

urah po smrtnih obsodbah, v dolgih nočeh, ko so čakali na rabljevo roko, za katero so vedeli, da bo skoraj prišla, v mrazu taborišča, v bolečini in naporu nesmiselnih pohodov. Ne vemo, koliko jih je povzdignilo svoje oči k njemu in prilagodilo svoje življenje njegovemu mučeništvu. Veliko, več kot si mislimo. Zgodilo se je, kar piše v pismu Hebrejcem: »Pomislite vendar nanj, ki je od grešnikov pretrpel tolikšno nasprotovanje, da se v svojih dušah ne boste utrudili in omagali« (12,3).

Veliko jih je pozorno mislilo nanj in niso izgubili poguma. Našli so moč, ki je presenečala rablje, tiste,

ki so menili, da so jih premagali kakor krhko igračko v njihovih rokah. Spet pismo Hebrejcem: »Iz slabotnosti so postali močni« (11,34). Predstavljamo si osuplost rabljev ob tej moči, ki je prihajala iz premaganih teles in iz življenj v ječah!

Neskončna množica v današnji Cerkvi

To niso stare, že pretekle zgodbe! To niso samo zgodbe Ignacija Antiohijskega, ki je govoril: »Lepo je za Gospoda zaiti svetu in z njim vstati.«

Znati moramo uzreti videnje Janezovega Razodetja v zgodovini dvajsetega stoletja: »Zatem se mi je prikazala velika množica, ki je nihče ne bi mogel prešteti, iz vseh narodov, rodov, ljudstev in jezikov. Stali so pred prestolom in pred Jagnjetom, ogrnjeni v bela oblačila, v rokah pa so držali palmov veje. In vpili so z močnim glasom: 'Odrešenje je v našem Bogu, ki sedi na prestolu, in v Jagnjetu'« (7,9-11). Kdo so ti? Starešina pravi: »To so tisti, ki so prišli iz velike stiske in so oprali svoja oblačila ter jih pobelili z Jagnjetovo krvjo« (7,14). To so tisti, ki se niso odpovedali ljubezni, zato da bi rešili svoje življenje. To so tisti, ki so verovali, da pripada odrešenje našemu Bogu.

Odpreti je treba oči in brati to videnje v našem času: videli bomo množico mučencev. Nove mučence dvajsetega stoletja. Ne gre samo za posameznika. To niso redke izjeme. Gre marveč za nepregledno množico, ki je ni lahko prešteti. Na stotisoče mož in žena. Veliko pričevanj o njih se nam ni ohranilo. Druga so ljubosumno hranili v arhivih rabljev. Imena drugih so spet oblatili in tako mučeništvu dodali sramoto ... So »neskončna množica, ki je nihče ne more prešteti«.

Pripadajo različnim narodom, govorijo različne jezike, so različnega videza. Toliko narodov, toliko Cerkva, toliko skupnosti je trpelo. Janez Pavel II. je zapisal v apostolskem

pismu V zarji tretjega tisočletja: »Na koncu drugega tisočletja je Cerkev znova postala Cerkev mučencev. Pregarjanja kristjanov - duhovnikov, redovnikov in laikov - so uresničila veliko setev mučencev na različnih delih sveta. Pričevanje za Kristusa do prelitja krvi je postalo skupna dediščina katoličanov, pravoslavnih, anglikancev in protestantov ...« (št. 37).

Ko premišljujem o martirologiju dvajsetega stoletja, se mi nekatere besede Svetega pisma zdijo kakor

stebri, ki držijo ta slavni spomenik.

»Sine me nihil potestis facere. - Brez mene ne morete storiti ničesar« (Jn 15,5).

»Omnia possum in eo qui me confortat. - Vse zmorem v njem, ki mi daje moč« (Flp 4,13).

»Non ego autem, sed gratia Dei mecum. - Pa ne jaz, temveč Božja milost, ki je z mano« (1 Kor 15,10).

Dalje prihodnjic
Iz knjige *Pričevalci upanja*

DELA V OČETOVEM VINOGRADU

Molitev in delo

TOMÁŠ ŠPIDLÍK

Pogosto delajo propagando za različne lažne načine molitve, za lažimistične prakse, in obljublajo kot rezultat 'dobro počutje'. Krščanska molitev, kot smo opazili, dosega neprimerljivo višji cilj: pogovor z Očetom in sodelovanje z njegovim delom. Stari menihi so jo obravnavali tako, zato nas ne preseneča, da so opomin svetega Pavla Tesaloničanom: »Neprenehoma molite. V vsem se zahvaljujte: kajti to je Božja volja v Kristusu Jezusu glede na vas« (1Tes 5,17-18), vzeli dobesedno.

Pač pa so se duhovni možje spraševali, kako uresničiti ta predpis, saj vsakodnevno življenje s tolikero raztresenostjo preprečuje izrecno molitev. Edini možni odgovor na to vprašanje je tisti, ki ga daje Origen v svoji knjigi *O molitvi*, katero smo pravkar omenili: »Neprenehoma moli tisti, ki molitev združuje z dobrimi deli.« Besedo 'molitev' je treba torej vzeti v širšem pomenu besede. Vse, kar počnemo v skladu z Božjo voljo, nas dviguje k Očetu. Recitiranje molitvenih besedil je samo en del - četudi zelo pomemben - velike 'molitve življenja'. V tem duhu je

tudi sveti Avguštin sestavil spis *O delu menihov*. Tukaj nasprotuje mnenju nekaterih sirskih menihov, imenovanih mesalijanci, »tisti, ki molijo«, po katerem bi moral duhovni človek samo moliti. Kakšno delo! Tudi to je dobra molitev. Odmev tega nauka, ki je postal tradicionalen, je benediktinski *ora et labora*: moli in delaj!

Toda dodajmo še en ugovor: molitev je, kot smo dejali, dialog, pogovor z Bogom. Ali to velja tudi

za delo? Seveda, vendar pod enim pogojem: če delamo za isti cilj. V družini se mož in žena združita v skupnem pogovoru, v razpravi. Toda še bolj sta združena, če delata skupaj, da bi ustvarila skupni dom. Na enak način nas delo združuje z nebeškimi Očetom, če nadaljuje skupno delo odrešenja sveta.

Božja volja - prvo pravilo ljubezni

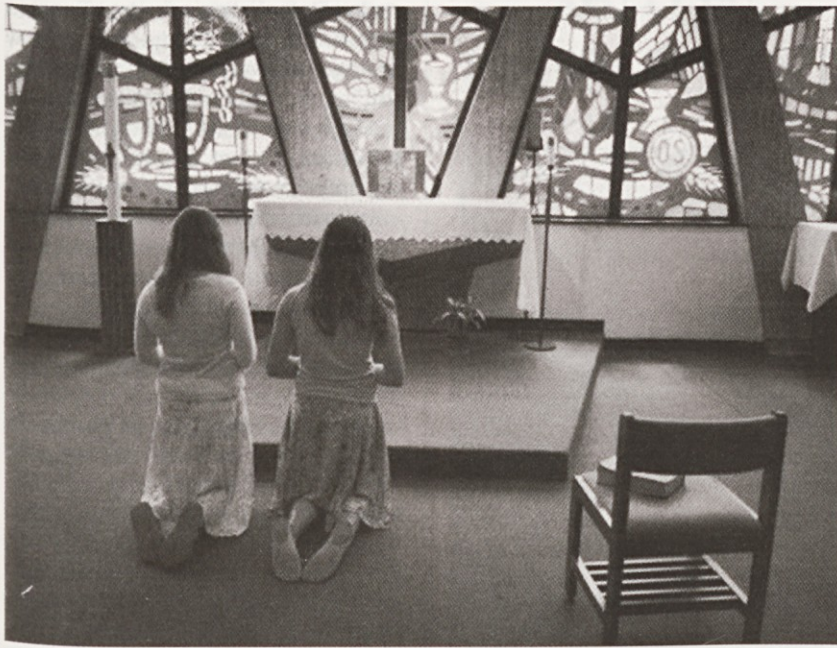
Ko se dva odločita, da bosta sodelovala, je potreben pogoj, da uskladita svojo voljo. Ljudski izrek pravi, da se voz ne bo gibal, če ga eden vleče naprej, drugi pa nazaj. Razhajanja v načrtih uničijo tudi velika podjetja. Nesoglasja v hotenjih kalijo mir v družinah.

V Božjem življenju, v skrivnosti Presvete Trojice, nasprotno, opazamo vzvišen zgled za krščansko življenje. Druga Božja Oseba popolnoma sprejme voljo prve Osebe, sprejme jo za svojo in zaradi tega popolnega sprejetja postane Očetov Sin. Na analoški način smo tudi mi udeleženi v tej veliki Božji skrivnosti. Ko izpolnjujemo Božjo voljo, postanemo njegovi otroci.

V tem smislu razumemo tudi odlomek iz evangelija, za katerega se, če ga napak interpretiramo, zdi, da zmanjšuje spoštovanje, ki gre Materi Božji. Jezusu so rekli: »Tvoja mati in tvoji bratje stojijo zunaj in te želijo videti.« On pa jim je odgovoril: »Moja mati in moji bratje so tisti, ki Božjo besedo poslušajo in uresničujejo« (Lk 8,20-21). Dejansko se v Bogu, ki je popolno bitje, 'narava' in 'volja' ne razlikujeta, sta isto. Torej je človek, ki uresničuje Božjo voljo v svojem življenju, deležen Božje narave, postane, da tako rečemo, najožji sorodnik Boga.

Vrhunec sorodstva v Bogom očitno vidimo v Mariji in v njenem dostojanstvu Božje Matere. Vendar teologi v tem privilegiju upravičeno razlikujejo dvojni vidik. Govorijo o 'fizičnem materinstvu', ki je povezano z rojevanjem, ker je rodila Kristusa v mesu. Toda s svojim 'fiat' Božji volji postane njegova mati v duhovnem smislu in je prišteta med tiste, ki poslušajo Božjo besedo in jo udejanjajo. Prav-

kar navedeno Lukovo besedilo noče zmanjšati dostojanstva Marijine osebe. Jezus, nasprotno, poudari, da je duhovno sorodstvo višje od sorodstva po mesu. To sorodstvo namreč sovпада s splošno poklicanostjo kristjanov k temu, da bi bili Božji otroci.

Božja volja kot sad neprenehnega iskanja

Če Bog kristjanov ni le počelo ali absolutni zakon, ampak živa oseba in se obrača na osebe, ki živijo v času, se njegova volja v vsakem trenutku razodeva na poseben način. Ne more se zvesti na negibno, za vselej določeno počelo. Laična, svetna nrvnost rade volje slavi stanovitne ljudi, ki so celo življenje hodili po poteh, katere so si izbrali na začetku, in tako dosegli uspeh kot nagrado za svojo stanovitnost.

V življenju svetnikov pogosto beremo, da se je Božji klic, s katerim se je Bog obrnil nanje, spreminjal glede na različne trenutke njihovega življenja. Nekoga, ki je pričel puščavniško življenje v samotni in je bil potem poklican k apostolatu, bi po človeško označili kot nestanovitnega. Isto velja za nekoga, ki pridiga krščanski nauk, nato pa se umakne v celi-

co nekega samostana in piše duhovne razprave. Toda ti svetniki niso bili nestanovitni. Njihovega obnašanja niso vodila samo abstraktna načela, pač pa neprenehno poslušanje Božjih navdihov, enako kot reče gospodar svojemu služabniku: stori to, nato pa: stori ono. Seveda služabnik ne bi bil vreden pohvale, če bi rekel: izgubil sem potrpljenje, da bi vas še poslušal, enkrat za vselej mi povejte, kaj moram storiti!

Ko se zaljubljenca poročita in si postavita domovanje, razpravljata o vseh stvareh in v tem odkrijeta,

da imata res skupna zanimanja in da ju združuje ljubezen. Enako ravna Bog s tistimi, ki ga ljubijo. Vodi jih po poteh, ki so včasih presenetljivo raznolike.

Prav zaradi tega zahteva sveti Ignacij vsakodnevno meditacijo. Njen namen je slišati Božji glas in ustrezno izbiro dela, ki je v tem trenutku »v večjo Božjo slavo«. To velja predvsem za duhovne vaje, ki so namenjene prav iskanju Božjega klica. Zato Ignacij opominja: »Zelo bo koristilo tistemu, ki bo delal duhovne vaje, če bo vanje vstopil z velikodušnostjo in radodarnostjo do svojega Stvarnika in Gospoda; ponudi naj mu svoje hotenje in svobodo, tako da bo Božje veličastvo lahko razpolagalo z njim in vsem, kar ima« (DV5).

Iz knjige *Ali poznaš Očeta Dalje prihodnjič*

Pekel in nebesa

Kdor ne zna ljubiti ljudi, je najnesrečnejši človek.

Sören Kierkeggard

Mandarin je imel privid: Okoli velike sklede, polne najboljšega riža, je videl okostnjakom podobne izčrpane sestradance. Vsak od njih je imel v roki ogromno, dva metra dolgo jedilno palico in se trudil, da bi si zajel čim več riža. Toda pri tem so drug drugega tako ovirali, da ni nihče mogel priti niti do grifljaja.

Mandarin se je z grozo obrnil proč od njih. Tedaj pa je zagledal pred seboj nebesa. Tudi tu je stala prav taka skleda z odličnim rižem, izvoljencem pa, ki so sedeli okoli nje, je zdravje kar sijalo z lic. Tudi ti so imeli prav tako dolge jedilne palice, ampak njim niso povzročale nobenih težkoč. Zares sam s svojo nihče ni mogel zajeti riža, ampak ljubeznivo so pomagali drug drugemu.

Privid kitajskega oblastnika slikovito razlaga *pekla in nebesa*, ki si ju ljudje sami ustvarjamo na zemlji s svojo sebičnostjo ali s svojo ljubeznijo do bližnjega.

Čutimo s Cerkvijo!

Nameni Apostolata molitve za junij

SPLOŠNI NAMENI: Da bi mednarodna skupnost s pozornostjo do najrevnejših držav spodbudila bolj konkretno pomoč in jih predvsem rešila uničujočega bremena tujih dolgov.

Vsote, ki jih mnoge revne države porabijo za odplačevanje dolga tujini, so skupaj z obrestmi, štiri krat večje od denarja, namenjenega javnemu zdravstvu. Posledica tega je, da vsako leto umre okoli 20 milijonov otrok zaradi lakote in bolezni, ki bi jih

bilo mogoče preprečiti.

Celoten zunanji dolg držav v razvoju se je povečal od 1500 mil. dolarjev leta 1990 na 2400 mil. dolarjev leta 2001. Obstajajo razlogi za trditev, da ti dolgovi nastajajo zaradi slabega poslovanja posojilodajalcev. Rezultat je vsestranska izguba finančnih virov tekom let, kar pomeni, da revne države izgubijo življenjsko pomembne vire za svoj osnovni razvoj, kar vključuje minimalno raven zdravstvenih in izobraževalnih storitev.

Tak položaj neposredno učinkuje

na kvaliteto življenja in dostojanstvo človeške osebe. Ljudje, ki tonejo v čedalje hujše razmere, izgubljajo družbene vezi, ki so potrebne za ohranjanje osebne celovitosti in dostojanstva; to so primeri starih ljudi, prepuščenih samim sebi, nezavarovanih bolnikov, brezposelnih, nekvalificiranih delavcev, izseljencev, ki ne najdejo zaposlitve, žensk in otrok, ki trpijo zaradi razbitih družin in vseh, ki se znajdejo v stiski, saj v teh razmerah njihov položaj postane še težji.

Iskanje rešitev je prav gotovo že obrodilo neke sadove, kot na primer Inicijativa za najbolj zadolžene države, ki sta jo ustanovila Mednarodni monetarni sklad in Svetovna banka. Triindvajset držav je pristopilo k programu in sprejelo določene pogoje, da bi se zmanjšali dolgovi tujini. Papež nas ta mesec prosi, naj molimo za to, da bi ta in druge pobude prinesle hitro in učinkovito olajšanje revnim državam, ker njihovi otroci še vedno umirajo od lakote.

MISIJSKI NAMENI: Da bi katoličani po vsem svetu z ljubeznijo in konkretno bližino podpirali delne Cerkve, ki delujejo v krajih, zaznamovanih z nasiljem.

Solidarnost, sodelovanje, medsebojna pomoč, to so značilnosti vseh zdravih cerkvenih občestev. Že sv. Pavel v drugem pismu Korinčanom omenja nabirke v Makedoniji in v Grčiji, namenjene za revne vernike v Jeruzalemu. Takole piše v Korint: »Gre za enakost. Vaše obilje bo lajšalo njihovo pomanjkanje, da bo tudi njihovo obilje lajšalo vaše pomanjkanje. Tako bo prišlo do enakosti«.

V novejšem času poznamo razne verske organizacije, ki so vzpostavile pravo mrežo solidarnostne pomoči, ki objema ves svet. Seveda je tu narodna in mednarodna Karitas, v Evropi so znane organizacije tudi Adveniat, Misereor, Missio, Renovabis. Posebno priljubljena oblika pomoči je MIVA, ki oskrbuje misijone s potrebnimi vozili.

Solidarnost pa ni le v materialnih darovih. Pomagamo najprej z mo-

ANTON PADOVANSKI, redovnik in cerkveni učitelj (1195 – 1231)

13. junij

SILVESTER ČUK

litvijo. Ta naj doseže predvsem tiste predele, kjer so kristjani preganjani in zapostavljeni, brez potrebne svobode. Tako je bilo v preteklem letu v indijski državi Orissi požganih okrog 40 cerkva in 300 katoliških domov. Ubitih je bilo 14 katoličanov. Preganjane so podprli indijski škofje, vodstvo vesoljne Cerkve in verniki v raznih državah.

SLOVENSKI NAMENI: Da bi vera v Troedinega Boga spodbujala v kristjanih čut za edinost v različnosti, za soodgovornost in sodelovanje.

Dejanja družbe kažejo, da smo ljudje vedno bolj vsak zase. Vsak želi, da bi mu bilo dobro, da bi bil srečen, vesel, da bi čim bolj užival, pri tem pa večkrat pozabljam na druge, na svojega bližnjega, na tistega, ki je ob nas. Tako se dogaja, da s takim obnašanjem prizadenemo sočloveka. Postajamo 'privatniki', ki izkoriščamo vsa sredstva, ki nam omogočajo lastno ugodje.

Nasprotno od tega stanja pa nam Sveta Trojica kaže, da je drugi pomemben, da je popolna sreča možna samo v odnosu, ki upošteva drugega in njegovo dostojanstvo. Brez tega ni edinosti, ni enote v različnosti. V Sveti Trojici se zrcali vrhunski odnos. Bog se nam je razodel kot troedini, kot Oče, Sin in Sveti Duh. Vsaka oseba v Bogu je različna in hkrati tako druga v drugi, da so v svoji različnosti eno. Troedini Bog nam je lahko vzor v naših medsebojnih odnosih.

Tudi mi ljudje smo si med seboj zelo različni, vsak je nekaj enkratnega in povsem različen do sočloveka, a hkrati takšni vstopamo v medsebojne odnose, ki pa nas povezujejo v edinost. To pomeni, da vsak v odnosu ostaja to, kar je. V odnosu smo soodgovorni za drugega. To pomeni, da drugemu priznam njegovo dostojanstvo in mu omogočam, da se v odnosu uresničuje.

To v konkretnem življenju pomeni, da se ljudje povezujejo in skupaj drug z drugim uresničujejo svoje življenje.

Drago Kosem

MURILLO

Danes goduje svetnik, čigar kip ali podobo najdete v skoraj vsaki cerkvi: to je Anton Padovanski, ljubezniv frančiškanski redovnik, ki drži v naročju božje Dete, v rokah pa ima lilijo, simbol čistosti. Po nekaterih frančiškanskih svetiščih na njegov god blagoslavljajo lilije, ki jih potem razdelijo med vernike. Sveti Anton velja za zavetnika zaročencev in poročenih; verni ljudje pri nas in po svetu se mu priporočajo v najrazličnejših potrebah, težavah in stiskah. Znamenit je zlasti kot pomočnik pri iskanju izgubljenih reči.

Sveti Anton, ki je po italijanskem mestu Padova, kjer je leta 1231 umrl in kjer so nad njegovim grobom zgradili veličastno baziliko, dobil pridevek Padovanski, po rodu ni bil Italijan, temveč Portugalec. Rodil se je proti koncu leta 1195 (točnega datuma ne vemo, ker takrat še niso poznali rojstnih in krstnih knjig) v Lizboni, glavnem mestu Portugalske. Pri krstu je dobil ime Fernando. Plemiški starši so ga

poslali v stolniško šolo, zatem pa je vstopil v samostan redovnikov avguštincev, kjer je ostal dve leti. Ko mu je bilo šestindvajset let, je bil posvečen v duhovnika. Dve leti kasneje je srečal redovnike sv. Frančiška Asiškega in zaprosil je za sprejem v njihove vrste. Njegova prošnja je bila uslišana.

Kot frančiškan si je privzel ime Anton. Leta 1221 se je srečal s Frančiškom Asiškim, ki ga je dve leti kasneje imenoval za prvega profesorja teologije svojega mladega reda v samostanu v Bologni. Na tem mestu ni vzdržal dolgo. Sveta vnema ga je gnala v južno in srednjo Francijo, kjer je zaslovel kot od Boga navdihnjeni pridigar. Kamor je prišel, povsod so vrele skupaj množice, tako da so bile cerkve premajhne in je pogosto pridigal na trgih. Njegova beseda je imela tako silno moč, ker jo je potrjevalo njegovo svetniško življenje. Nekoč je dejal: »V raznih jeziki govori, kdor je napolnjen s Svetim Duhom. Razni jeziki so različna pričevanja o Kristusu: ponižnost, ubožstvo, potrpežljivost in pokorščina. Z njimi govorimo, ko živimo tako in to kažemo drugim. Živa je govorica, kadar govorijo dela. Umolknejo naj, prosim, besede; govorijo naj dela... Zaman besediči o poznavanju postave, kdor z dejanji uničuje svoj nauk.« Leta 1227 so ga izbrali za predstojnika frančiškanov v severni Italiji. Ko je bil te službe na lastno prošnjo razrešen, se nastanil v samostanu Sv. Marije v Padovi, kjer je pisal svoje znamenite govore za svetniške praznike. Zaradi popolne telesne izčrpanosti, ki je bila posledica nenehnih potovanj, strogih postov in ostre spokornosti, so njegove moči pojemale. 13. junija 1231 je izdihnil dušo, star komaj šestintrideset let. Pokopali so ga v Padovi. Na njegovem grobu so se začeli goditi številni čudeži; ko so bili zanesljivo potrjeni, ga je papež Gregor IX. že 30. maja 1232, torej manj kot leto dni po smrti, slovesno razglasil za svetnika. V Padovi in po Italiji sploh je sv. Anton tako slaven in tako močno češčen, da mu pravijo kar »Il Santo« (Svetnik) in nikoli Sant' Antonio. Njegovo svetišče v tem

mestu je kraj številnih romarjev. Naslov cerkvenega učitelja je sv. Antonu Padovanskemu dal papež Pij XII. leta 1946.

Ta priljubljeni svetnik je krstni zavetnik mnogih slovenskih ljudi. Ime Anton je četrto med najpogostejšimi slovenskimi imeni (Ja-

nez Keber v svojem Leksikonu imen piše, da je bilo leta 1980 pri nas nad 47.000 Antonov), precej pogosta je tudi ženska oblika Antonija (skoraj 17.000 leta 1980). Druge oblike imena Anton in Antonija so: Tone, Tonček, Ante, Tonej, Tonač, Tunek, Nine; Tončka, Tonka, Tonči.

DNEVNIK SVETE S. M. FAVSTINE KOWALSKE (21)

JEZUS, VATE ZAUPAM.

1 934. Na dan Marijinega vnebovzeta nisem bila pri sveti maši. Gospa zdravnica mi ni dovolila, jaz pa sem v celici goreče molila. Čez nekaj časa sem zagledala božjo Mater v neizrekljivi lepoti. Rekla mi je: »Moja hči, od tebe hočem molitev, molitev in še enkrat molitev - molitev za svet in posebej za tvojo domovino. Devet dni prejema obhajilo v zadoščenje. Najtesneje se združuj z daritvijo svete maše. Teh devet dni boš stala pred Bogom kot žrtev. Povsod, vedno, in vsakem mestu in ob vsakem času, bodisi podnevi ali ponoči, kolikorkrat se prebudiš, moli v duhu. V duhu je mogoče vedno vztrajati v molitvi.«

Nekoč mi je Jezus dejal: **Moj pogled na tej podobi je tak kakor moj pogled s križa.**

Spovednik duhovnik Michal Sopečko me je nekoč vprašal, kje naj bo postavljen napis, ker na sliki ni za vse prostora. Odgovorila sem, da bom molila in bom odgovorila naslednji teden. Ko sem od spovednice šla mimo presvetega oltarnega zakramenta, sem dobila notranji navdih, kakšen naj bo ta napis. Jezus me je spomnil, kako mi je prvič rekel, namreč, da morajo biti vidne besede: **Jezus, vate zaupam.** Razumela sem, da bi Jezus želel, naj bi bilo zajeto celotno besedilo, a tega izrecno ne ukazuje, razen navedenih besed.

Ljudem izročam posodo, s katero naj prihajajo po milosti k izviru usmiljenja. Posoda je ta podoba z napisom: JEZUS, VATE ZAUPAM.

O najčistejša ljubezen, zagospoduj v mojem srcu v vsej polnosti in mi pomagaj zvesto uresničevati tvojo sveto voljo, kolikor je le mogoče!

Ob koncu tridnevni duhovnih vaj sem videla, da hodim po neravni poti in se kar naprej spotikam. Za sabo sem videla neko postavo, ki me stalno podpira, a sem bila zaradi tega nevoljna. Prosila sem, da bi se od mene odmaknila, ker sem hotela iti sama. Vendar me ta postava, ki je nisem mogla prepoznati, niti za trenutek ni zapustila. To me je vznemirilo; obrnila sem se in jo pahnila od sebe. Takrat sem spoznala, da je to bila mati prednica. Isti hip sem videla, da to ni bila ona, pač pa Gospod Jezus, ki me je globoko pogledal in mi dal razumeti, kako ga boli, če tudi v najmanjših stvareh ne izvršujem volje matere prednice. Njena volja je moja volja. Zelo sem prosila Gospoda za odpuščanje, ta opomin pa mi je segel globoko v srce.

Nekoč me je spovednik prosil, da bi molila po njegovem namenu. Začela sem z devetdnevno k božji Materi. Obsegala je devetkratno molitev Pozdravljena, Kraljica. Ob koncu devetdnevne sem zagledala božjo Mater z Detetom Jezusom na rokah in mojega spovednika, ki je klečal ob njenih nogah in z njo govoril. Nisem razumela, o čem se je z njo pogovarjal, ker sem se medtem pogovarjala z Detetom Jezusom, ki je stopilo z Materine roke in se mi približalo. Nisem se mogla načuditi njegovi lepoti. Zaslišala sem nekaj besed, ki jih je spovedniku izrekla božja Mati, toda vsega nisem slišala. To so naslednje besede: »Nisem le Kraljica nebes, ampak tudi Mati usmiljenja in tvoja mati.« Iztegnila je svojo desnico, s katero je držala svoj plašč in z njim zagrnila tega duhovnika. Videnje je takoj izginilo.

Kako velika milost je imeti duhovnega voditelja! Hitreje je mogoče rasti v krepostih, jasneje spoznavati božjo voljo, zvesteje jo uresničevati in hoditi po varnejši in zanesljivejši poti. Duhovni voditelj zna zaobiti čeri, ob katerih bi se duša mogla pobiti. Bog mi je to milost podaril dokaj pozno, vendar se je zelo veselim, saj vidim, kako je Bog naklonjen željam duhovnega voditelja. Navajam enega od več tisoč primerov, ki so se mi zgodili. Kot ponavadi sem zvečer prosila Gospoda Jezusa za točke jutrišnjega premišljevanja. Rečeno mi

je bilo: **Premišljaj o preroku Jonu in njegovem poslanstvu.** Zahvalila sem se Gospodu, v duši pa sem bila presenečena: kako drugačno premišljevanje v primerjavi z drugimi. Z vso močjo svoje duše sem se trudila premišljevat o njem in v tem preroku sem našla samo sebe, namreč v tem pogledu, da se tudi jaz pogosto opravičujem pred Bogom, da bi kdo drug mogel bolj spolniti njegovo sveto voljo, ne da bi razumela, da je pri Bogu vse mogoče; kolikor slabše je orodje, toliko bolj se izkaže njegova vsemogočnost. Bog mi je to pojasnil. Popoldne je bila spoved skupnosti. Ko sem duhovnemu voditelju razodela strah, ki me je zajel zaradi poslanstva, za kar me Bog uporablja kot nesposobno orodje, mi je duhovni oče odgovoril: »Če hočemo ali ne, izpolnjevati moramo božjo voljo,« in mi navedel primer preroka Jona. Po končani spovedi sem premišljevala, odkod spovednik ve, da mi je Bog naložil premišljevat o Jonu, saj mu jaz tega nisem omenila. Takoj sem zaslišala besede: **Ko me duhovnik zastopa, ne deluje on, ampak jaz delujem po njem. Njegove želje so moje želje.** Vidim, kako Jezus stoji ob strani svojih namestnikov. On sam posega v njihovo delovanje.

Četrtek. Ko sem začela s sveto uro, sem se hotela poglobiti v Jezusovo trpljenje na Olski gori. Zaslišala sem glas v svoji duši: **Premišljaj o skrivnosti učlovečenja.** Nenadoma se je pred menoj pojavilo Dete Jezus v bleščeči lepoti. Reklo mi je, kako je Bogu zelo všeč preprostost duše. **Čeprav je moja veličina nepojmljiva, se družim le z malimi. Od tebe želim duhovno otroštvo.**

Zdaj povsem jasno vidim, kako Bog deluje po spovedniku in kako je zvest svojim obljubam. Pred dvema tednoma mi je spovednik naročil premišljevat o duhovnem otroštvu. V začetku mi je bilo to težko, vendar se spovednik ni oziral na moje težave in je ponovno naročil, naj še naprej premišljam o duhovnem otroštvu. Praktično naj se to otroštvo razkriva na naslednji način: »Otrok se ne ukvarja ne s preteklostjo ne s prihodnostjo, ampak izkorišča sedanjost trenutka. Pri vas, sestra, želim poudariti otroštvo duha, ker se mi zdi

PREROK JONA

to pomembno.«

Vidim, kako se Gospod Jezus sklanja k željam spovednika, da se mi v tem času ne prikazuje kot učitelj, odrasel in poln moške zrelosti, ampak kot majhno dete. Ta nepojmljivi Bog se poniža k meni v podobi majhnega otroka. Toda pogled moje duše ne ostaja na tem površju. Čeprav si

nadevaš podobo majhnega otroka, vidim v tebi nesmrtnega, brezmejnega Gospodarja nad gospodarji, ki ga noč in dan slavijo čisti duhovi, za katerega gorijo srca serafov v ognju najčistejše ljubezni. Kristus, o Jezus, želim jih prekašati v svoji ljubezni do tebe. Prosim vas, čiste

duhove, da mi oprostite drznost, da se primerjam z vami. Jaz brezno bede, a ti Bog, ki si nepojmljiva globina usmiljenja; použij me, kakor sončni žar použije kapljico rose. Tvoj ljubeznivi pogled izravna vsak prepad. Zaradi božje veličine sem neizrekljivo srečna. Videti veličino Boga - to mi popolnoma zadostuje, da bi bila srečna vso večnost.

Nekoč, ko sem zagledala Jezusa kot majhnega otroka, sem vprašala: »Jezus, zakaj se zdaj srečuješ z menoj kot majhen otrok? Saj v tebi tako in tako gledam brezmejnega Boga, svojega Stvarnika in Gospoda.« Jezus mi je odgovoril, da se bo srečeval z menoj kot majhen otrok, dokler se ne naučim preprostosti in ponižnosti.

1934. Med sveto mašo, pri kateri je bil Gospod Jezus izpostavljen v presvetem oltarnem zakramentu, sem pred svetim obhajilom zagledala dva pramena žarkov, ki sta izhajala iz presvete hostije tako, kakor sta predstavljena na podobi: eden rdeč in drugi blede. Odsevala sta na vsaki od sester in gojenk, vendar ne na vseh enako. Pri nekaterih sta bila komaj opazna. To je bilo zadnji dan duhovnih vaj za otroke.

22.11.1934. Nekoč mi je rekel duhovni voditelj, da moram o sebi premisliti, ali nisem morda navezana na kak predmet ali na kako ustvarjeno bitje, ali celo sama nase ali na nepotreben klepet, ker vse to ovira Gospoda Jezusa, da bi neovi-

rano deloval v moji duši. Bog je ljubosumen na naše srce in hoče, da bi le njega ljubili.

Ko sem začela globlje premišljevati o sebi, nisem opazila, da bi bila na kar koli navezana. Toda kot v vseh svojih zadevah se tudi tu bojim same sebe in si ne zaupam. Izčrpana od podrobnega razglabljanja sem šla pred najsvetejši zakrament in molila z vso močjo svoje duše: Jezus, moj Ženin, ti zaklad mojega srca, ti veš, da poznam samo tebe in ne poznam nobene druge ljubezni poleg tebe. Če bi se pa kljub temu, moj Jezus, na kaj navezala, kar nisi ti, te prosim, milo prosim, po moči tvojega usmiljenja mi pošlji takoj smrt, ker želim tisočkrat rajši umreti, kakor pa biti nezvesta tebi, čeprav v najmanjši stvari.

Tedaj je nenadoma stal pred menoj Jezus, ne vem od kod, bleščeč v nepopisni lepoti, v belem oblačilu, z dvignjenimi rokami, in mi je rekel

naslednje besede: **Moja hči - tvoje srce je moje počivališče in moje zadovoljstvo. V njem najdem vse, kar mi odreka množica duš. To povej mojemu namestniku.** In v trenutku nisem ničesar več videla. V mojo dušo se je naselilo celo morje tolažbe.

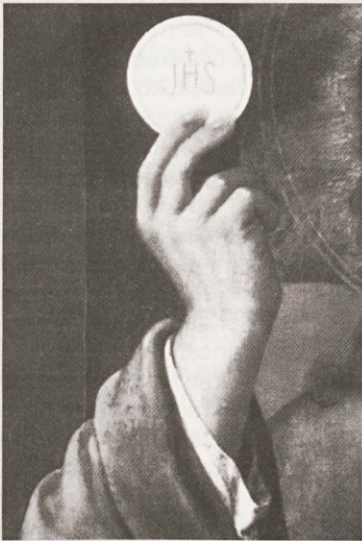
Zdaj razumem, Jezus, da moje ljubezni do tebe ne more nič zaježiti, ne bolečina ne zoprnosti, ne ogenj niti meč, celo smrt ne. Čutim se močnejšo od vsega tega. Nič se ne more primerjati z ljubeznijo. Vidim, da imajo najmanjše stvari, ki jih za Boga stori iskreno ljubeča oseba, v njegovih svetih očeh zelo veliko vrednost.

11.5.1934. Ko sem nekega dne zgodaj zjutraj odprla vhodna vrata, da bi vstopili naši ljudje, ki dovažajo pecivo, sem potem za trenutek stopila v kapelo, da bi obiskala Jezusa in obnovila namen dneva: »Glej, Je-

zus, danes ti darujem vse trpljenje, odpovedi, molitve po namenu svetega očeta, da bi potrdil praznik usmiljenja. Vendar, Jezus, imam ti še nekaj povedati. Čudno se mi zdi, da mi naročaš govoriti o prazniku usmiljenja, saj, kot pravijo - takšen praznik že obstaja. Zakaj naj potem o tem govorim?« Jezus mi je odgovoril: **Kdo od ljudi ve za to? Nihče. Celotisti, ki bi morali ljudi poučevati o usmiljenju, o njem pogosto sami ne vedo. Zato želim, da bi bila ta podoba slovesno blagoslovljena in bi jo javno častili na prvo nedeljo po veliki noči, da bi o božjem usmiljenju mogel vedeti vsak človek.**

Opravi devetdnevnicu po namenu svetega očeta, ki naj se sestoji iz 33 delov, to pomeni, tolikokrat ponoviti molitvico k usmiljenju, ki sem te jo naučil.

Dalje prihodnjič

Najlepši trenutki

MATI ELIZABETA KREMŽAR

Najlepši trenutki! - O, to so pač oni, ko mašnik blesteči ciborij odpre, ko z mano se angelov tisoč prikloni, ko hostijo sveto oko mi zazre.

Najlepši trenutki gotovo so tisti, ko v jutru pri angelski mizi klečim, ko bliže in bliže prihaja moj Jezus, najlepši trenutek, ko njega dobim.

Najlepši trenutki, o, to so pač tisti, ko z Jezusom vračam se sklenjenih rok, ko gledam in molim in ljubim le njega, ko čutim le eno: da z mano je Bog.

Pred mano, krog mene kleče serafini, saj živ tabernakelj je moje telo, srce je ciborij, v njem Jezus počiva, pred njim kerubini svoj »Sanktus« pojo.

Še več kot ciborij, kot zlat tabernakelj, kot žarna monštranca in več kot oltar ... nebesa so v meni, neskončna nebesa, vsa lepa, prelepa za zemeljsko stvar.

Na srcu najboljšem pozabim vse drugo, pozabim na zemsko radost in boleost ... O, tistih trenutkov, ko Jezusa gledam, ne dam jih nikdar za vse zemlje prelest.

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

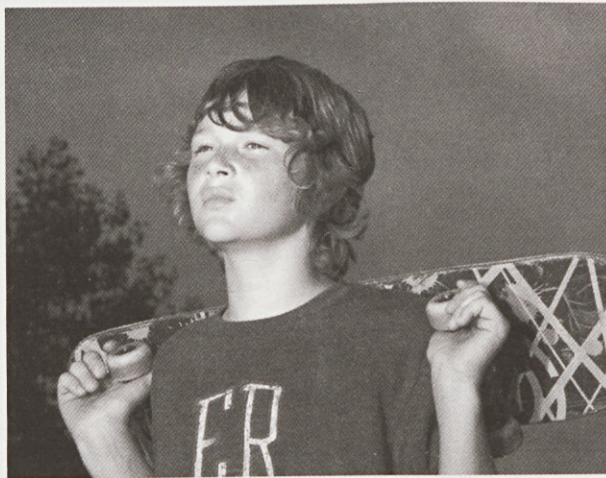
1 - Sva dva, ki vprašujeva: družinski oče in mati. Najino vprašanje je tole: Imava nekaj majhnih otrok, pa tudi dva že odrasčajoča otroka. Zaskrbljena sva, ker ta zadnja dva kažeta vedno manj zanimanja in volje za verska vprašanja in imava vtis, da tudi za življenje po veri. Nam lahko razložite, kaj bi bili vzroki tega in kako jima pomagati?

Odgovor ni ravno lahek, bom pa Vam poskušal na najboljši način povedati, kaj storiti in zakaj.

Pri dejanju vere – in konkretno gre za njo in za življenje po njej – je treba vedeti, da pri nastanku vere in življenja po njej sodeluje več stvari. Najprej božja milost, kajti vera je predvsem božji dar, in je brez milosti božje ne moremo ne pridobiti in tudi ne po njej živeti. Ta milost nam je vedno na razpolago, ker Bog silno resno hoče, da se vsi ljudje zveličajo, kar je pa brez vere v Kristusa in njegove milosti nemogoče. Je pa vera in življenje po njej tudi sad človekovega truda in sodelovanja. V človekovi veri se izrazi celotna človeška osebnost, zato se mora sodelovanje človekovo tudi neprestano obnavljati. Ko vera raste in se spreminja iz otroške v mladostno in odraslo vero, kar pomeni med drugim tudi, da vera 18-letnega fanta ali dekleta ne more sloneti na istih temeljih, na katerih je temeljila vera otroka 6 do 7 let. Vera je vsaj delno odvisna tudi od psihološke zrelosti otroka

oz. mladostnika. Zato je jasno, da bo z leti vera morala računati v mladostniku z novimi silami, da bo lahko odgovorila na nove zahteve in potrebe odrasčajočega fanta in dekleta, kajti njihov razum in sploh njihovo odrasčajoče življenje zahteva novih dokazov za vero in za življenje po njej.

Ni zatorej čudno, če mladostniki pogosto doživljajo neke vrste mladostno versko krizo. Tako se

zgodí, da mnogi mladostniki, ki so bili globoko verni v svojih otroških letih, v določenem trenutku svojega doraščanja spoznajo, da ne verujejo več ali pa vsaj ne več tako trdno kot so verovali kot majhni otroci. Da so celo izgubili vero. Razlog za to ni nekaj posebno čudnega. Ko so začeli dozorevati po razumu in volji, pa tudi, ko so se začele močneje prebujati v njih strasti, niso rasli v veri. Njih odrasli um je ohranjal otroško vero in njih volja ni bila več kos prebujajočim se strastem. Od tod tudi odgovornost vsakogar za svojo lastno vero, odgovornost, kateri morajo sku-

šati zadoščevati predvsem z vedno bolj poglobljenim študijem vere, njenih dogem in razlogov za verovanje. Tega kot majhni otroci niso potrebovali, vera in življenje po veri je bilo v nekem smislu družinska zahteva in navada. Ko pa otroci začenjajo doraščati iz otrok v mladeniče, pa potrebujejo globljega poznanja vere in razlogov za svoje verovanje. Starši se morajo tega zvedati in jim nuditi vso pomoč za to dozorevanje njih vere.

Danes pa je še posebej treba upoštevati nove, do sedaj nepoznane težave na poti dozorevanja in ohranjanja vere ter življenja po njej. Danes je namreč splošno znano, da je verovati in ohranjati vero težje kot pa je bilo nekdanj. To je povedal že papež Pavel VI. s temile besedami: »Vera mora biti za vsakega od nas neko osebno dejanje, to se pravi zavestno, hoteno in globoko doživeto osebno dejanje.« Ta osebni element naše vere je danes še posebno važen. V prejšnjih časih je okolica človeku pomagala ohranjati vero in tudi živeti po njej. Danes so pa časi drugačni, tako da okoliščine, v katerih nam je živeti, človeku ne pomagajo pri tem, ampak mu obojno delajo celo bolj težko. Če to velja splošno za vsakega od nas, velja še posebej za mladostnike, katerih vera še ni tako močna in zrela kot pri odraslih. Zato

mora danes družina, v kateri mladostniki živijo, še posebej pomagati pri ohranjanju in utrjevanju ter dozorevanju vere. Lepo družinsko versko življenje je verjetno najboljšo sredstvo za doraščajoče otroke, da v njej doživljajo, kaj se pravi verovati in po veri tudi živeti. Treba je namreč računati s tem, da družba, v kateri živimo, ni več tako verna, kot bi bilo želeto. Vedno pogosteje srečavamo ljudi, ki niso zanemarili svojega verskega življenja, ampak se tudi vedno manj zanimajo za verska vprašanja, s čimer vsem dajejo tudi drugim slab zgled. Poleg tega

vero danes otežkočuje tudi sedanja civilizacija, ki temelji predvsem na čutnem doživljanju, po katerem mnogi presojujejo vso realnost.

Za konec še tale nasvet: Ne vprašujmo toliko po tem, ali je veliko ali malo pravih katoličanov, in če njih število narašča ali pada. Vera je vsakega od nas osebni odnos do Kristusa. Ni pa napačno, če se pogosto spomnimo Kristusovih besed, ki zadevajo vsakega od nas: »Ko bo Sin Božji znova prišel na svet, bo našel še vero na zemlji?« Odločilno važno je to vprašanje za vsakega od nas. Če bi sedaj prišel Kristus na svet, bi nas našel trdne v veri in življenju po njej?

2 - Katoliška moralna smatra predzakonske spolne odnose za nedovoljene. Moje vprašanje je, zakaj so nedovoljeni, če gre za zaročenca, ki imata resen namen, da se bosta poročila?

Najprej gre za zelo aktualno vprašanje, ker so takšni predzakonski odnosi v zadnjih časih postali zmeraj bolj pogosti in se jih zmeraj bolj smatra kot nekaj normalnega. Vzrok tega pojava je med drugim v temle: a) ker se pogosto ljubezen omeji le na spol;

b) ker se pogosto predzakonska znanja preveč podaljšujejo; c) ker nas skoro bombardira pornografija v javnih občilih; d) ker je danes dostop do protispolčetnih sredstev in celo do abortivnih sredstev in do tozadevne mentalitete zelo razširjen, na žalost tudi v samih krščanskih zakonih; k) ker se zelo hitro in na široko zgublja smisel za krepost čistosti in še bolj seveda za devištvo.

Sodba o nečistih grehah med zaročenci je jasna: nečistost obstaja

v tem, da imata fant in dekle spolne odnose izven zakonske zveze. Takšno postopanje je težko grešno, ker je nasprotno dostojanstvu človeške osebe in človeški spolnosti, ki je po svoji naravi naravnana v dobro zakoncev in na rodno in vzgojo novih človeških bitij.

Moralna sodba: predzakonski spolni odnosi so vedno po svoji naravi težko grešni. Čeprav ni mo-

goče trditi, da se zaročenca nimata rada, res je le, da spolni odnos med njima ni pristen izraz njune medsebojne ljubezni.

Poln izraz zakonske ljubezni med njima bo šele, ko se bosta doseđanja zaročenca popolnoma predala eden drugemu ne samo v telesnem združenju, ampak tudi v duhovnem in čustvenem. V spolnem dejanju postaneta res eno telo, a po tem združenju bi morala npravno postati tudi en sam duh in eno samo srce. Tega pa s samim

spolnim dejanjem ne prejmeta in še manj smemo to predpostavljati. Zato je spolno dejanje dovoljeno le poročenim ljudem. Zakaj samo tem? Ker po govorici telesa spolno združenje postane del človeške govornice, in to, kar spolno dejanje pove, je resnica le, kadar sta se zaročenca preje zvezala z dokončno ljubezensko in prej zakonsko zvezo. Kaj pravi tisto spolno dejanje? Pomeni popolno medsebojno darovanje enega drugemu. To darovanje je pa popolno šele tedaj, če je izključno med dvema zakoncema in je veljavno za vse življenje. To darovanje med zakoncema je popolno tudi šele, ko vključuje vse, kar oba imata, in sicer izključno med njima samima dvema in za vse življenje. Vse to je pa možno uresničiti in živeti šele in samo v veljavno sklenjenem zakonu.

V predzakonskih spolnih odnosih se to ne more uresničiti. Zaročenca si nista darovala še vsega, kar sta imela, med drugim še nista javno in dokončno veljavno izrekla svojega zakonskega privoljenja pred Cekvijo in družbo. Pri dejanskim spolnim dejanjem ne gre torej predvsem za podarjevanje drugemu, temveč bolj za egoistično iskanje užitka. Ni toliko dajanje

kot egoistično jemanje zase.

To dajanje tudi ni nujno izključno. Manjka dokončno zakonsko privoljenje, kajti pogosto pride prav zaradi predzakonskih spolnih odnosov do prekinitve zaročenstva (tudi med najbolj resnimi zaročenci in ob začetku novega zaročenstva). Navadno takšni predzakonski odnosi izključujejo tudi sprejetje otroka. Kajti oba se zavedata, da bosta dokončno vezana šele, če in ko se bosta poročila.

ZNAČAJNE DUŠE

LADISLAVA LAHARNAR

Dihanje je znak življenja. Temu je takó, tudi če ozračje, v katerem se gibljemo, ni življenju ravno najbolj prijazno. Tudi tedaj ne moremo nehati z dihanjem, navadno pa moremo spremeniti okolje ali se izogibati za zdravje nevarnih in škodljivih zračnih sestavin. Dihajo sicer v prvi vrsti pljuča, po njih pa vse telo; na svoj način pa diha tudi duša.

Ob lepem vremenu, ko zapiha Jug, se pljuča kar sama širijo v zajetem svežem zraku. Človeku se zdi, da ga preplavlja nova energija, domislisce se mu kar utrinjajo in na mah je poln originalnih zamisli, kako naj bi se lotil rešitve kočljivih zadev, za katere prej ni našel nobenega učinkovitega prijema.

Okna in vrata je treba odpreti tej oživljajoči svežini, da ti napolni hišo in dušo z veseljem do življenja, tudi za dneve ko ti skrbi in vročina ne dajo potrebnega oddiha in hodiš po svojih opravkih kakor omotičen robot, v pričakovanju skorajšnje spremembe vremena in počutja. Le vztrajaj in dobro se drži; po pameti pa zraven išči najprimernejši način, kako prebroditi obdobje môre:

Z zračenjem duše je podobno.

Kadar le moreš ali imaš priliko, kar je gotovo vsak dan, na stežaj odprí okna svoje biti zdravim svežim sapicam

- s prijaznim **pozdravom** svojega bližnjika,

- v preprostem in iskrenem **pogovoru**, in

- z občutenim družinskim **pe-
tjem**.

POZDRAV - V prijaznem **pozdravu** je **zdravje**. Zdravje želiš svojcu, sosedu, prijatelju, sodelavcu, bližnjemu... Zdravje mu zaželiš na prvem mestu, saj vse drugo bosta že oba lažje gradila na tem važnem temelju. In, če si bosta medsebojno res naklonjena, bodo uspehi toliko večji, včasih narav-

nost presenetljivi.

- Dober dan, Mama!

- Bog daj, Bog daj, Miha! Pa družino mi pozdravi. Pa z Bogom srečno hodi, koder te bo danes pot peljala!

- Tudi Vi, Mama, tudi Vi. Hvala Vam!

Prijaznost je resnično nadvse lepa stvar in pomaga človeku živeti, prav živeti, bolj polno živeti.

POGOVOR - V pogovoru zadira duša, se otrese hudih dvomov in obzorje se ji širi, da more motriti resnico in se veseliti soglasja v dobrem. Iskren pogovor ljudi zbližuje in jim često pomore v boljšo bodočnost.

Znanka mi je potožila, da v njenem kraju že nihče več **ne dela**, ampak vsi **divjajo z delom**. Delu posvečajo mnogo več kot zakonitih sedem ali osem ur, to je eno tretino dneva. Do konca utrujeno in živčno izčrpano človeško bitje potem že res ni več sposobno sintoni-
je niti s svojimi najdražjimi. Pogovor pa je vendar odločilen za sreč-

no sožitje v vsaki skupnosti, takó družinski kakor delovni ali politični, pa tudi v verski.

Pogovor ima čudovito moč. Če si nekomu mogel zaupno povedati, »kje te čevelj žuli«, prav za prav niti ni treba besed v odgovor. Oni ti je samo roko položil na ramo, pa si vedel, da te je razumel in vsaj za pol bremena si bil pri priči olajšan.

Iskren pogovor je velik dar. Prenekateremu more preusmeriti življenjsko pot v svetlejšo zarje. Kot žaromet mu osvetlí nek cilj, ki je sicer nekje bil, a je bil ves zastrt in nespoznaven.

PESEM - Pojoča družina je nujno tudi edina. Eden poje 'naprej', drugi 'čez', vsi skupaj pa so pravi zbor. Zanj so potrebni vsi glasovi, od otroških angelskih glaskov do izoblikovanih odraslih sopranov, altov in tenorjev. Ob skladnem 'basiranju' starega ata v ozadju, tedaj prepričljivo zadoni pesem v vsej svoji polnosti in čaru. Resnična pesem, tista, ki prižubori iz narodove duše in sega do srcá tudi sinu in hčeri v daljnih krajih.

To družinsko petje seveda nima nič opraviti s poplavo 'muzike', ko nekdo kriči na vse grlo ali pa je, po oznaki neznanega domačina, »músi-
ca sin ton ni son«, predvajana kot mašilo za praznino in za odmor.

Lepa družinska pesem je molitev. Dviga dušo do nebes, tolaži žalostno srcé in človeka spremlja koder hodi, ker mu priljubljeni napevi zvené v ušesih tudi kadar dejansko ne prepeva. Družinsko petje povezuje družino, jo uvaja v spoštovanje vlog in avtoritete in ji prevaja v melodije najsvetejša čustva.

+ + +

Zračenje duše ima seveda še drugo, višjo, zakramentalno razsežnost, v dobro opravljene svete spovedi. Ker pa narava in nadnarava v človeku nista ločeni in »milost naravo predpostavlja«, bo naravno zračenje duše nadnaravi samo v velik prid.

Vloga škofa Rožmana in duhovščine pri samoobrambi pred revolucijo

(2)

Do jeseni 1942 je »skupina katoličanov v OF« naslovila na škofa štiri pisma, ki jih je napisal Fajfar, da bi ga pripravili vsaj do nevtralnosti. Tu so ga vabili na »položaj« k pogovoru s partiji. Tja ni šel, bil je pa na voljo za pogovor v Ljubljani, bodisi njim, bodisi njihovim zastopnikom.

Ko je poslal duhovniku Metodu Mikužu v partizane »po zaupniku svojo škofovski blagoslov in zagotovilo, da bo skušal ustreči vsem njegovim željam«, in tudi nekaj stvari za bogoslužje, je rekel, da so »tudi partizani ... moji škofljani. Meni so izročene vse duše v škofiji, skrbeti moram za duše vseh«.

O svojem medvojnem ravnanju je škof Rožman zapisal po vojni tole: »Končno odkrito izpričujem, da sem videl v brezbožnem komunizmu, popolnoma v smislu enciklike 'Divini Redemptoris', največjo nevarnost za krščanstvo in za krščansko življenje mojega naroda, nevarnost za časno in večno srečo, kakor doslej v tisočtristoletni zgodovini naroda ni nikdar poprej obstajala. Zato sem smatral za svojo nadpastirsko dolžnost, da vernike o resnosti te nevarnosti poučim, jih po poglobitvi verskega življenja ... duhovno utrdim za grozečo težko versko in zvestobno

preizkušnjo v vedno bolj verjetno prihajajoči komunistični revoluciji. To svojo dolžnost sem vršil kljub nevarnosti, da se je od komunistične strani marsikatero moje delo napačno tolmačilo kot sodelovanje z okupatorjem.«

Revoluciji se je s škofom vred miselno uprla tudi skoraj vsa duhovščina ljubljanske škofije, pa tedaj v Ljubljanski pokrajini bivajoči duhovniki begunci iz Gorenjske in Štajerske. Razen treh (Mikuža, Lampreta, Cajnkarja) se ni v Ljubljanski pokrajini noben duhovnik vključil v partizane. Nekaj jih je z OF simpatiziralo (Fabjan, Fajdiga, Finžgar, Miklavčič in frančiškani Ačko, brata Aljančič, Rant, brata Tominec).

Duhovnik Mikuž je postal verski referent pri partizanih januarja 1943. V partizane je šel po svoji želji, čemur se škof Rožman ni upiral, ker je upal, da bo Mikuž mogel kot duhovnik zanje le kaj storiti.

Štajerski begunski duhovnik Jože Lampret je prišel v Slovenijo iz Hrvaške (jeseni 1943) in šel v partizane. Prav pred koncem vojne pa se jim je v Beli krajini pridružil še Stanko Cajnkar.

Z OF so simpatizirali tudi nekateri štajerski duhovniki begunci, prav tako pa nekaj časa del slovenske du-

hovščine na Primorskem.

Duhovnike po deželi so skušali partizani pridobivati na konferencah, ki so jih sklicevali, pa tudi z letaki, pismi in osebnostno. A uspeh je izostal. Fajfar je o Mikužu zapisal, da »... je bil prvi duhovnik, ki je napravil smeli korak in vstopil v partizanske vrste. Takrat in kasneje smo si mnogi prizadevali, da bi mu našli posnemalcev. Vabili smo mlade duhovnike, ki so kazali naklonjenost do Fronte, toda vsak je našel tisoč izgovorov«.

Sicer se duhovniki za revolucijo niso mogli navdušiti, vosovski atentati na njihove sobrate so jih pa pripeljali do končne diferenciacije: velika večina je revolucijo odločno odklonila.

Veliko duhovnikov v Ljubljanski pokrajini je simpatiziralo s Slovensko legijo. Večina se je omejila le na nekakšno moralno pripadnost k nji. V vodstvu Legije so bili laiki, le redki duhovniki so prevzeli v njej ključna mesta (Duhovnik, Malovrh). V novomeški okolici je kaplan Glavač pridobil za svojo zamisel oboženega upora proti revoluciji svoje sošolce iz bogoslovja: Babnika, Wolbanka in Urbanča, ki so potem pri ustanavljanju Legije smrti odločilno pomagali. Babnik je na mobilizacijskem pozivu zapisal: »Slovensko ljudstvo je ogroženo od komunističnih partizanov, ki jim Italijani gredo na roke. Partizanske tolpe nasiloma odvajajo in podrejajo svoji komunistični komandi naše može in fante, Italijani pa jih odvažajo v pregnanstvo, kjer od lakote počasi hirajo. Postavljeni smo pred edino možnost obrambe. Slovenski fantje in može,

Dr. Lambert Ehrlich

Kaplan Henrik Novak

Kaplan Franc Cvar

Župnik Franc Nahtigal

Župnik Jakob Omahna

odzovite se dolžnosti, zagrabite za orožje in vstopite v redne slovenske oddelke jugoslovanske vojske.«

»V tistih težkih časih ... kot že tolikokrat v zgodovini, je bil slovenski duhovnik tisti, ki je stopil na čelo ljudstva, da ga reši pogina ... Že takrat, meseca maja 1942, je bilo v gozdovih mnogo katoliških mož in fantov ... Združili so se v čete, da se bodo skupno borili. To so bili prvi početki organizirane borbe proti komunizmu.«

Posameznim vaškim stražam je škof dodelil 12 kuratov, štirje pa so delovali med njimi brez priznanja italijanske komande ...

Skoraj dva meseca pred nastankom prve četniške skupine na Sv. Urhu pri Dobrunjah in skoraj pet mesecev pred nastankom prve vaške straže v Št. Joštu nad Vrhniko je začela VOS pobijati slovenske duhovnike, češ da so oni iniciatorji bele garde. »Umori slovenske duhovščine so zgodovino slovenskega naroda vsekakor privedli v novo razdobje. Slovenska komunistična stranka se je s tem razgalila kot protinarodna in protiverska.«

Med vojno in po njej je stalinistična revolucija vzela življenje okrog 70 duhovnikom in 31 bogoslovcem.

Do konca 1942 so postali žrtev vosovskega terorja tile duhovniki:

- Hubert Leiler, bolniški kurat, izseljen z Golnika. Ustreljen 21. marca 1942 v Ljubljani – po pomoti »zaradi usodne podobnosti z enim od voditeljev kontrarevolucije«.

- Dr. Lambert Ehrlich, profesor na teološki fakulteti v Ljubljani. Ustreljen 26. maja 1942 v Ljubljani.

- Jožef Eppich, župnik v Stari cerkvi na Kočevskem. Umorjen 2. junija 1942.

- Henrik Novak, kaplan v Hinjah. Mučen (ves dan so ga žgali na vejah) in umorjen 7. junija 1942.

- Jožef Kofalt, kaplan v Adlešičih. Umorjen 15. junija 1942 v Semiču.

- Janko Komljanec, župnik v Prečni. Mučen in umorjen 17. junija 1942 pri gradu Hmeljnik.

- Franc Cvar, kaplan v Št. Rupertu na Dolenjskem. Mučen in umorjen 18. junija 1942. Grob si je moral izkopati sam.

- Franc Nahtigal, župnik v Št.

Rupertu na Dolenjskem. Mučen in umorjen 18. junija 1942. Grob si je moral izkopati sam.

- Vinko Kastelic, kaplan v Št. Jerneju na Dolenjskem. Umorjen 30. junija 1942 v Gorjancih.

- Jakob Omahna, župnik v Dragatušu. Mučen in umorjen 7. julija 1942.

- Karel Žužek, župnik pri Št. Vidu nad Cerknico. Umorjen 14. julija 1942.

- Jožef Geoheli, župni upravitelj v Zaplani nad Vrhniko. Ubit 27. julija 1942.

- Franc Kramarič, kaplan v Starem

trgu pri Ložu. Umorjen 2. septembra 1942 v tamkajšnjem župnišču.

- Anton Hočevar, kaplan v Zagorju ob Savi. Mučen in umorjen 27. oktobra 1942 v gozdu med Pancami in Javorom.

- P. Norbert Klemen, križevnik. Mučen in umorjen 29. novembra 1942 po porazu Legije smrti na Suhorju v Beli krajini kot legijski kurat.

- Franc Kanduč, župnik v Kropi. Nemci so ga pregnali. Ustreljen 26. decembra 1942 pri Grahovem pri Cerknici.

Stane Kos: Stalinistična revolucija na Slovenskem 1941-1945, I.

Kulturni boj v prestolnici brezboštva

Peter Žerjavič (Delo, 25.4.2009)

Berlinski referendum o uvedbi verouka

»V Berlinu se odloča o svobodi,« piše na velikem plakatu s fotografijo enega od najbolj priljubljenih nemških televizijskih voditeljev Güntherja Jaucha.

BERLIN - To je le eden v množici lepakov, letakov in drugih sporočil, ki so zadnje dni preplavili berlinske ulice in napolnili poštne nabiralnike Berlinčanov. »**Ne ločeno, marveč skupaj. Pouk etike za vse!**« je slogan drugega tabora, ki pred jutrišnjim referendumom nasprotuje uvažanju verskega pouka v višje razrede berlinskih srednjih šol.

Od našega dopisnika

Berlin so v preteklosti večkrat razglašali za »prestolnico ateizma«. Verouka v šolah ni, verske skupnosti ponujajo v šolskih prostorih kvečjemu prostovoljni verouk, pri katerem učenci ne dobivajo ocen. Pred tremi leti pa so mestne oblasti uvedle ob-

Angela Merkel

vezni predmet etika. Z njim da bodo šolarji dobili široko vedenje o raznih vrednotah in razpravljali o njih. Povod je bil usmrtilen mlade Nemke kurdskega rodu Hatun Sürücü, s katero so krvavo obračunali bratje, ker da je »živela kot Nemka« in s tem omadeževala družinsko čast.

Predvsem v cerkvenih krogih so tako odločitev rdeče-rdeče mestne vlade (v njej sedijo socialdemokrati in nasledniki nekdanjih vzhodnonemških komunistov) ostro napadali. Nasprotniki so ustanovili organizacijo Pro Reli in začeli akcijo proti tej odločitvi. Pouku etike sicer ne nasprotujejo, a zahtevajo, da bi učenec morali ponuditi verski pouk kot enakovredno drugo izbiro. Na začetku leta so zbrali več kakor 260.000 podpisov Berlinčanov pod takšno

ŠKOF dr. GREGORIJ ROŽMAN in REVOLUCIJA

Predavanje ANTONA DROBNIČA na Svetih Višarjah

zahtevno in s tem izpolnili pogoj za razpis referendumu.

V dneh pred referendumom je bil Berlin razdeljen na zagovornike in nasprotnike izbire med etiko in religijo. Mestne oblasti in njihovi somišljeniki prepričujejo javnost, da je ključno, če se vsi otroci skupaj izobražujejo o vrednotah. V multikulturnem Berlinu z veliko muslimansko skupnostjo in številnimi težavami, povezanimi z doslej bolj ali manj neuspešnim vključevanjem priseljencev v družbo, da učencev ne bi smeli ločevati.

Na drugi strani se zagovorniki predmeta religija s sloganom sklicujejo predvsem na pravico do svobodne izbire, med vrsticami pa predmetu etika očitajo preveč ateistično, religijam sovražno usmerjenost. Tudi judovska skupnost in centralni svet muslimanov sta se pridružila zamisli o verskem pouku kot obveznem izbirnem predmetu. Judje so, denimo, sporočili, da religija sodi v javni prostor in ne v prosti čas, judovski učenci pa da se bodo v šolah učili o judovskem pogledu na stvari.

Berlin je glasoval proti verouku v šolah

Verouk, ki je obvezen v večini nemških zveznih držav, je v Berlinu samo izbirni učni predmet.

Predlog, da bi dali v berlinskih šolah verouku isti status kot ga ima pouk etike, je bil z referendumom zavržen. Od leta 2006 je v Berlinu obvezna le laicistična etika.

Zagovorniki verouka, ki so bili za 'JA', so hoteli zamenjati zakon, da bi imeli dijaki možnost izbire med etiko in veroukom – ki bi bil poseben za muslimane, katoličane in protestante.

Izid glasovanja meseca aprila v Berlinu je bil naslednji: 51,5% volivcev je bilo proti predlogu, 48,4% pa zanj. Udeležba je bila 29-odstotna.

Zivljenje in delo ljubljanskega škofa Rožmana je bilo na številne načine in močno vpeto v dogajanje v Sloveniji med drugo svetovno vojno in komunistično revolucijo. Govoriti o škofu Rožmanu in revoluciji zato pomeni govoriti o obsežni in kompleksni temi, pomeni govoriti o bistvenih stvareh najusodnejšega obdobja slovenske zgodovine in zato tudi o pomembnih stvareh naše sedanosti. Vsega tega v enem predavanju ni mogoče zajeti, zato se bom omejil le na nekatere bistvene točke in na nekatere tudi danes žive poglede.

Škof dr. Gregorij Rožman ni bil ne vojaški in ne državni voditelj ali politik. Bil je verski in predvsem duhovni voditelj. Vse drugo je bilo zanj manjšega ali samo stranskega pomena, mnogo pa mu je bilo celo po krivici pritaknjeno. Na to rdečo nit njegovega delovanja je treba paziti ves čas, ko pregledujemo njegovo delo in zadržanje v tako zmedenem in težkem obdobju, kot je bilo v Sloveniji med drugo svetovno vojno.

Ni treba posebej poudarjati, da je škof Rožman kot koroški Slovenec že pred vojno dobro poznal nacistično ideologijo in njeno urenje. Zato je povsem razumljivo, da je bil nasprotnik nacizma in fašizma. Namesto navedenja posebnih dokazov o tem naj omenim samo nacistično uradno stališče do škofa Rožmana. V priročniku nemške tajne državne policije - GESTAPO, ki je bil izdan nekaj dni pred vdorom fašističnih sil v Jugoslavijo, je kot eden glavnih nemških sovražnikov v Jugoslaviji naveden zagrebški nadškof Stepinac. Kot njegov glavni sodelavec pa je v tem priročniku naveden ljubljanski škof Rožman, o katerem so posebej zapisali, da je prijatelj poljskega kardinala Hlonda in da je dal prevesti in razširjati njegov spis o nemških grozodej-

stvih v okupirani Poljski.

Ob takšnem stališču do fašističnih zavojevalcev je razumljivo, da se je škof Rožman po italijanski zasedbi Ljubljane zaprl v škofijski dvorec in kar devet dni ni hotel z novimi oblastniki vzpostaviti niti običajnih protokolarnih stikov, čeprav so mu njegovi svetovalci to predlagali, Italijani pa zahtevali z grožnjo, da bodo škofovo nadaljnjo osamitev šteli za njim sovražno dejanje.

V tej zvezi je bilo glede na staro in še vedno živo komunistično propagando, ki škofu Rožmanu podtika, da je veselo pozdravil prihod okupatorjev, kot častno nasprotje pa postavlja mariborskega škofa dr. Tomažiča, ki da se je zaprl v škofijsko palačo, zanimivo slišati zgodovinarja dr. Franceta Dolinarja, ki je ob predstavitvi knjige *Rožmanov proces* na mariborski univerzi na posebno vprašanje povedal bistveno drugače. Rekel je, da je bila med tedanjim položajem škofa Tomažiča in položajem škofa Rožmana bistvena razlika: škof Tomažič ni imel nobene izbire, škof Rožman pa je bil pred težko izbiro in

odločitvijo. Škof Tomažič je takoj po nemški okupaciji odhitel v Celje, da bi vzpostavil stik z nemškimi vojaškimi in upravnimi oblastmi. Ni mu uspelo, ker ga Nemci niso pustili do sebe. To je poskusil v nekaj dneh še dvakrat, vendar brez uspeha, saj ni prišel dalj kot do nižjih nemških oficirjev in uradnikov. Ni mu preostalo drugega, kot da se je zaprl v svojo palačo in tam čakal brez vpliva na dogajanje, saj so medtem že zaprli in izgnali večino slovenskih duhovnikov.

Ljubljanski škof Rožman se je nasprotno sam umaknil v svoj dvorec, Italijani pa so nasprotno od Nemcev želeli in zahtevali, da se jim škof predstavi. Škof Rožman je torej imel izbiro. Možnost izbire je postala zanj še posebno težko breme, ko so v Ljubljano pribežali številni duhovniki in drugi slovenski izobraženci iz nemškega okupacijskega območja in več sto Judov iz Zagreba. Vsi ti so bili brez veljavnih potnih listin in so na italijanskem okupacijskem območju bivali ilegalno, v nevarnosti, da jih bodo vsak čas odkrili in vrnil Nemcem in hrvaškim ustašem. Šele tedaj se je škof Rožman dal prepričati, da brez uradnega stika z italijanskim okupatorjem ne bo mogel ničesar narediti za ljudi v stiski. Prekinil je bojkot, šel 20. aprila, torej devet dni po zasedbi Ljubljane, do Italijanov in pomagal ljudem, kjer je mogel in kolikor je mogel.

Rožmanu so komunisti obisk pri visokem komisarju Grazioliju očitali kot izdajo in se pri tem sklicevali na časopisna poročila, da je škof italijanskemu komisarju obljubil »popolno sodelovanje s faš-

istično Italijo«: Rožman je vse to odločno zanikal in poudaril, da ni obljubil nobenega sodelovanja duhovščine in da je šlo samo »za vljudnostni obisk« in nikakor ne za »politični akt«. Poročilo o obisku pa je sestavil visoki komisar in Rožman pri tem ni imel nobenega vpliva. Revolucionarji so raje verjeli fašistični propagandi in škofa obsodili, da je pri tem obisku Italijanom »zagotavljal popolno sodelovanje duhovščine s fašistično Italijo«.

Rožmanu so še posebej očitali in mu še vedno očitajo, da je dne 3. maja 1941 poslal Mussoliniju posebno poslanico, v kateri izraža

Svete Višarje

»veliko veselje« zaradi zasedbe slovenskega ozemlja in vključitve v italijansko kraljestvo, izraža »brezpogojno vdanost in obljublja Duceju neomajno sodelovanje«. V resnici so bile stvari povsem drugačne: Rožman poslanice ni poslal Duceju, ampak samo visokemu komisarju Grazioliju, ni izrazil nobenega veselja ali zahvale zaradi zasedbe in priključitve slovenskega ozemlja, ampak je dekret o aneksiji samo »vzel na znanje«, ni izrazil nikakršne vdanosti, ampak je izrazil le »lojalnost« in ni nikomur obljubil nikakršnega sodelovanja, ampak je le poslal božjega blagoslova »za Vaše in naše prizadevanje za dobrobit našega ljud-

stva«, torej za dobrobit Slovenije in ne Italije.

Obtožbe glede te poslanice se sklicujejo na tedanja časopisna poročila, v katerih je bila res objavljena 'Rožmanova' poslanica, seveda ne resnična, ampak takšna, kot jo je preuredil Grazioli in fašistična cenzura. Resnična poslanica se je glasila:

»Ekselencja! Danes je bil objavljen dekret, s katerim se po italijanski armadi zasedena slovenska zemlja pridružuje Italiji. Ko jemljem to na znanje, se zahvaljujem Vaši Ekselencji, da nam je tako vsaj na teritoriju škofije omogočen razvoj v kulturnem in verskem oziru, pričakujoč, da se v smislu dekreta avtonomija narodovega življenja tudi v korist vere in morale skoraj izgradi. Izražam popolno lojalnost in prosim Boga, da blagoslovi Vaše in naše prizadevanje za dobrobit našega ljudstva.«

Dekret o aneksiji je torej Rožman kot golo dejstvo vzel samo na znanje. Zahvalil se je za italijansko obljubo, da bo Slo-

vencem - v nasprotju s hudim preganjanjem vsega slovenskega v delu škofije pod nemško zasedbo - vsaj na tem delu škofije dana kulturna avtonomija, v diplomatskem jeziku postavil zahtevo, da Italija to obljubo o avtonomiji narodovega življenja tudi čimprej uresniči, izrazil je lojalnost novi oblasti, kar je v skladu s pravili mednarodnega vojnega prava, in prosil božjega blagoslova za prizadevanje v korist slovenskega naroda.

Vojaškemu sodišču, ki je leta 1946 tudi zaradi te poslanice sodilo Rožmanu, je tedanji generalni vikar Anton Vovk predložil pravo besedilo te Rožmanove izjave in se

ta listina nahaja v sodnem spisu. Kljub temu je sodišče škofa Rožmana obsodilo, »da je dne 3. maja poslal Mussoliniju spomenico, v kateri izraža popolno lojalnost in prosi blagoslov za okupatorjevo delo«. Izražanje lojalnosti ni bilo protipravno in zato ni bilo kaznivo po nobenem zakonu, božjega blagoslova pa seveda Rožman ni prosil za katerokoli okupatorjevo delo, ampak samo za tisto, ki bo pomenilo »prizadevanje za dobrobit našega ljudstva«.

Pred nekaj leti me je obiskal krščanski socialist, nekdanji partizan in sodnik. V pogovoru o škofu Rožmanu je ponovil vse komunistične obtožbe, tudi tiste v zvezi s škofovo izjavo iz maja 1941. Opozoril sem ga na fašistični ponaredek in mu pokazal pravo škofovo izjavo. Prebral jo je in nato rekel, da je to nekaj čisto drugega in da bi takšno izjavo lahko tudi on sam podpisal. Mislil sem, da je stvar urejena. Kmalu zatem pa je prav ta politik v časopisu objavil oster napad na škofa Rožmana z vsemi politkomisarskimi obtožbami tudi glede majske izjave, kot da nikoli ni videl in celo pohvalil resnične, prave škofove izjave. Pa vendar gre za katoliškega izobraženca!

Takšno ravnanje uglednega znanca mi je znova potrdilo misel, da tja, kjer resnice nočejo, te niti z vozom ni mogoče pripeljati. Nekateri se resnice bojijo, jo celo sovražijo, o njej nočejo ničesar slišati. Rožmanova zadeva je v tem poučna tudi na ravni državne oblasti. Državno tožilstvo je zoper krivično povojno obsodbo škofa Rožmana pri pristojnem sodišču vložilo zahtevo za obnovo postopka in kasneje še zahtevo za varstvo zakonitosti. Razlogi za obnovo postopka so tako nedvomni, da vpijejo v nebo, vendar sodišče obnovo že pet let zavrača. Boji se soočiti z resnico, boji se prizadeti tiste, ki že pol stoletja lažejo.

Prav tako in še mnogo bolj nedvomni so razlogi za varstvo zakonitosti. To dobro ve tudi nova generalna državna tožilka, ki se zaveda, da bi Vrhovno sodišče RS zahtevi moralo ugoditi in sodbo zoper škofa Rožmana razveljaviti. Če bi bila prepričana v nasprotno, da zahteva ni utemeljena in ji sodišče ne bo ugodilo, zahteve seveda ne bi umaknila, ampak bi z veseljem čakala, da bo sodbo revolucionarnega sodišča potrdilo tudi sedanje pravno sodišče. V resnici

hteve za varstvo zakonitosti »ni v narodnem interesu«. Ne bomo jo vprašali, kdaj in kako je ugotovila, kaj je ali ni v narodovem interesu, tudi ne, kateri zakon jo je pooblastil za ugotovitev narodovega interesa, niti ne tega, od kdaj varovanje zakonitosti ni več v narodovem interesu. Zapomnimo si le, da je tik pred tem slovesno prisegla, da bo delala po ustavi in zakonih, ne pa po takšnih ali drugačnih interesih. In da je na dolgo in široko razlagala, da bo delala nepolitično samo po pravih stroke. Kaj pa je bolj političnega kot so takšni ali drugačni interesi?

Škof dr. Gregorij Rožman

je bilo drugače. V strahu, da bo vrhovno sodišče sodbo razveljavilo, ni mogla počakati niti enega dneva. Takoj po zaprisegi v Državnem zboru, še preden je prišla v svojo pisarno in prevzela vodenje državnega tožilstva, kar na poti tja je mimo pristojnega državnega tožilca sama odločila in javno objavila, da bo zahtevo za varstvo zakonitosti umaknila.

Kot razlog za umik ni navedla niti enega strokovnega, pravnega razloga, rekla je samo, da za-

Kakšen neobvladan strah, ki je daleč presegel razum in modrost enega od najvišjih pravosodnih funkcionarjev, kako zmeden beg pred resnico in pravico! Kakšno grozljivo poistovetenje sedanjega pravosodja z najbolj grobim povojnim političnim sodstvom, kako sramotno nadaljevanje revolucionarnega nasilja v pravni državi! Pa vendar se ob tej protiustavni in nezakoniti odločitvi generalne državne tožilke ni nihče zganil: noben državni organ ni ukrepal, noben poslanec ali drug politik se ni oglasil, civilna družba od liberalnih do katoliških izobražencev je bila tiho in molčala je celo Cerkve. Škof Rožman je bil po 50 letih znova politično obsojen: prvič se je to zgodilo ob divjem kričanju krvi željne drhali, drugič ob še bolj sramotnem molku opevane »demokratske javnosti«. Ob molku tiste javnosti, ki drugače ne čaka na sodbo, ampak zakriči že ob tožbi, ki jo razžaljeni vložijo proti sramotilcu iz njenih vrst.

Navedeni primeri razen na strah revolucionarjev pred resnico kažejo tudi na to, kako en diktator dopolnjuje drugega diktatorja, čeprav ga ima navzven za sovražnika. Za komunistične nasilnike in njihove naslednike nič ne šteje dejstvo, da so med vojno časopisi bili pod strogo

fašistično cenzuro, da so poročila o Rožmanovem obisku pri visokem komisarju Grazioliju in o njegovih »spomenici Duceju« sestavili in dali v objavo italijanski fašisti, ki so se hoteli prikupiti svojemu vodji. Ko je bilo treba uničiti idejnega in političnega nasprotnika, so raje verjeli pisanju fašističnih okupatorjev kot slovenskemu škofu.

Podobno se je škofu Rožmanu zgodilo še v številnih drugih primerih. V sodbi komunističnega sodišča proti Rožmanu in tudi v današnjem nadaljevanju komunistične proticerkvene gonje je na primer zelo izkoriščana obtožba, da je Rožman »sodeloval z soobtoženim Rösenerjem in Rupnikom pri zaprilegi domobrancev v cilju, kot je izjavil soobtoženemu Rösenerju, da Slovincem pokaže, da popolnoma soglašajo z nacistično politiko«.

Za škofove poznavalce je takšna izjava že sama po sebi popolnoma izključena. Poglejmo to obtožbo bolj natančno. Škof Rožman, kot je dobro znano, niti prvič in ne drugič ni sodeloval pri domobranski prisegi. Rösener ni izrekel Rožmanu pritakanih besed »da popolnoma soglašajo z nacistično politiko«. V sodnem zapisniku o zaslišanju Rösenerja je zapisano bistveno drugače: »da je Rožman podpiral nemško politiko«. Jasno je, da je Rösener s tem mislil na boj proti komunizmu, o katerem je tekla beseda. Rožman sam pa je tudi takšno izjavo, ki jo je Rösener na sodišču očitno dal v strahu za svoje življenje, odločno zanikal. Zapisal je:

»Zavedal sem se, kaj je nacistična politika naredila proti Cerkvi in duhovnikom. Nacistična politika je na stotine duhovnikov zaprla in izgnala, je prepovedala ljudski jezik celo v cerkvi pri molitvi in petju, je odstranila verouk in verske znake iz vseh šol, zaplenila vse cerkveno premoženje, med tem vse posestvo škofije in verskega zaklada, škofijsko gimnazijo in semenišče z vsem inventarjem, knjižnicami in učnimi pripomočki, je pobrala osebno imovino pregnanih duhovnikov itd. In k vsemu

temu naj bi bil škof izjavil, da je z nemško nacistično politiko sporazumen! Kdo bi mogel kaj takega verjeti? Škof te roparske politike ni odobral, marveč je ponovno proti njej protestiral, tako direktno na naslov nemških oblasti, kakor hitro se je odprla poštna zveza z nemško cono, pa tudi preko Svete stolice.«

Nič ne pomagata ne škofovo zanikanje in ne logičen premislek. Komunisti in njihovi krščanski sopotniki raje verjamejo ponarejeni izjavi nemškega nacističnega, ki so ga zaradi številnih zločinov nad Slovenci sami obsodili na smrt, kot katoliškemu škofu in svojemu lastnemu razumu!

Prihodnjič konec

KATOLIŠKI IZVORI EVROPSKE UNIJE

Pogovor z zgodovinarjem Alanom Fimisterjem

Robert Schuman

NEWCASTLE, Anglija, nedelja, 5. oktobra 2008 (ZENIT.org). – Prvotna zamisel Evropske zveze ima globoke korenine v katoliškem družbenem nauku, meni avtor knjige o Robertu Schumanu, enemu od začetnikov združevanja evropskih držav.

Katoliški zgodovinar, Alan Fimister, avtor knjige »**Robert Schuman: Neosholastični humanizem in združitev**

Evrope«, ki jo je založil Peter Lang, trdi, da je pomenilo Schumanovo delovanje l. 1950, ki je privedlo do tega, kar naj bi bilo pozneje Evropska unija, zavestno uresničitev novotomističnega projekta papeža Leona XIII. (1878 – 1903).

V tem pogovoru za ZENIT zagovarja Fimister katoliško vizijo ustanoviteljev evropske zveze s študijo, ki pomaga k boljšemu razumevanju današnje Evropske unije.

Kakšno vlogo pripisujete papežu Leonu XIII. pri razvoju ideje evropskega združevanja?

Papeža Leona ni skrbela Evropa neposredno. Politična stvarnost njegove dobe so bili veliki kolonialni imperiji s temelji v Evropi, ki so si med seboj delili svet. Kar ga je skrbelo, so bili neuspešni poskusi po koncu Napoleonovih vojn za obnovitev reda v Evropi, kakršen je bil pred Francosko revolucijo.

Ponesrečeni »Dunajski dogovor« iz l. 1815, ki je poskušal na novo zarisati političen zemljevid Evrope po porazu Napoleonove Francije, je dal prosto pot silam, ki so vodile Francosko revolucijo, to je nacionalizmu¹, liberalizmu² in antikleikalizmu³.

Jasno je bilo, posebej še v Franciji, da je zaradi povezanosti Cerkve z določeno obliko vladavine

– regalizmom⁴ – izginil najvažnejši argument za upoštevanje vere v javnem življenju in v moralnih zahtevah države. Papež Leon XIII. si je zastavil kot prvi cilj svojega vladanja, »obnovitev krščanskih načel tako med voditelji kakor med ljudstvom, v civilnem in v družinskem okolju«. Hotel je odstraniti težave med Cerkvijo in Francosko republiko pa tudi z republikanstvom na splošno.

Za temelj tega projekta je postavil prvenstveno krščansko filozofijo sv. Tomaža Akvinskega. Napisal je devet okrožnic – enciklik, ki povzemajo temeljne prvine katoliškega družbenega nauka, in razjasnil, da je Cerkve nevtralna glede različnih oblik vladavine. Stara kraljevina, cesarstvo in republika, so vse sprejemljive, če se prilagodijo zahtevam naravnega in razodetega zakona.

Kako je prešel ta pogled v stvarne načrte nove Evrope?

Po prvi svetovni vojni je postalo jasno, da je postala globalna moč Evrope vprašljiva. Zahodno in srednjo Evropo je ogrožala porast komunizma. Namesto da bi gledali ljudje v nesrečah posledico izgubljanja vere, so se pred novo ogroženostjo zatekali v novopoganske ideologije.

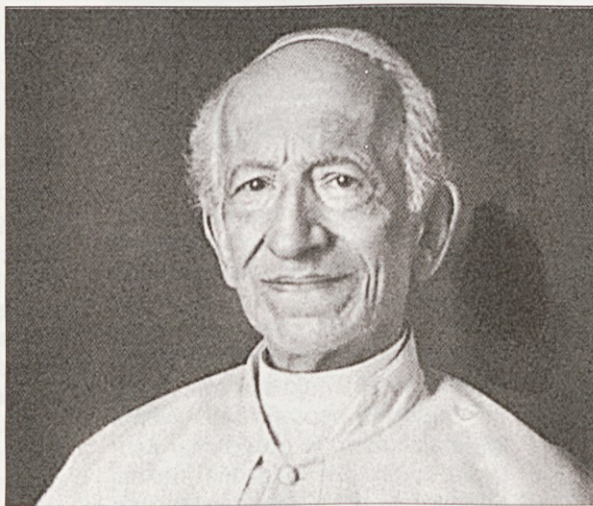
Papež Pij XI. je učil, da je sv. Tomaž Akvinski »ustvaril osnovno moralno teologijo, zmožno voditi vse človeške dejavnosti v skladu s končnim in nadnaravnim namenom človeka. Zato pričakuje, »da bi vedno bolj študirali Akvinov nauk, še posebno njegovo razlago mednarodne zakonodaje in zakone, ki uravnavajo medsebojne odnose ljudstev«.

Pij XII. je opomnil, da je prišlo do nesreče druge svetovne vojne zato, ker so evropski oblastniki preslišali opozorila Cerkve o razkristjanjenju javnega življenja. Skušal je opozoriti na smernice, kot jih je nakazal njegov predhodnik Pij XI. v svoji encikliki iz leta 1939 »**Summi Pontificatus**« (O edinosti človeške družbe).

Hkrati je poživitev tomizma pod

Leonom XIII. privedla do eksplozije katoliške intelektualne aktivnosti na tem polju. Posebno intenzivno je bilo reševanje vprašanja, kako uresničiti zahtevo Cerkve, naj bi civilna oblast priznala katoliško vero kot temelj miru med narodi in znotraj njih, posebno še v trenutku, ko se je veliko držav zavzemalo za tako imenovano ločitev Cerkve od države.

Jacques Maritain, francoski katoliški spreobrnjenec in filozof, ki je napisal več kot 60 knjig, je trdil, da je demokracija v modernem smislu in združevanje narodov posledica politične stvarnosti vesoljnega zakona in razodetje človekoljubja.

Papež Leon XIII.

Ker pa bi bil ta red pogojen od razodetega bistva vesoljnega zakona človekoljubja, naj bi se ustvarila neka naravna simpatija med takimi supranacionalnimi ustanovami in katoliško Cerkvijo, ki bi mogla prispevati razodete resnice in potrebno zakramentalno milost za njegov obstoj.

Med vojno je šel Maritain celo dalje, ko je rekel, da bi peljala evropska federacija, spočeta pod zastavo svobode, navsezadnje k ustanovitvi novega krščanstva.

Kakšen je bil pogled Roberta Schumana na združevanje Evrope in v kakšni meri so s tem pogledom soglašali drugi ustanovitelji tega, kar je postalo Evropska unija?

Prva evropska skupnost je bila

skupnost premoga in jekla, iz katere so se razvile druge skupnosti. Te so se spojile v Evropsko skupnost in se vključile nato v večji okvir Evropske unije, ki vključuje sedaj medvladno sodelovanje na področju varnosti in v zunanji politiki, kakor tudi supranacionalna komunitarna dela izvirne skupnosti.

Politični vodje, ki so ustanovili evropsko skupnost premoga in jekla, so bili večinoma katoličani: Robert Schuman je bil globoko zvest svoji veri in je javno zatrdil, da papeške enciklike »določajo katoliško doktrino in vežejo vernika po vesti«. Konrad Adenauer in Alcide de Gasperi, oba verna katoličana, sta bila tudi zelo pomembna. Načrt premoga in jekla je izdelal funkcionar, Jean Monet, prvi človek, ki je v evropski skupnosti zasedel mesto, katero se zdaj imenuje predsedstvo komisije. Ni bil zavzet katoličan, toda bistveno arhitekturo ustanov je že določil Schuman, predno mu je Monet predstavil svoj projekt.

Nauk Leona XIII. in njegova intelektualna zapuščina sta močno vplivala tako na Adenauerja kakor na de Gasperija. Na Schumana pa je neposredno vplivala Maritainova zamisel supranacionalne demokracije, kot temelj novega krščanstva. »Evropa«, je rekel Schuman, »je ustanovitev splošne demokracije v krščanskem pomenu besede.«

V nasprotju z Maritainom je Schuman podprl zahtevo cerkvenega učiteljstva, naj bi bil končni cilj katoliške politike priznanje verske resnice tudi v civilnem redu.

Ali današnja Evropska unija sprejema katero od zamisli papeža Leona XIII. in gledanja Roberta Schumana?

Evropska unija ostaja v svojem bistvenem mehanizmu to, kar je predvidel Schuman. Pij XII. je priporočal Schumanu, »naj obdrži vsaka država enake pravice do svoje lastne suverenosti«, toda na določenih poljih udejstvovanja naj to opravlja »or-

gan, ki ga umesti najvišja oblast s skupnim privoljenjem.«

Toda trdovratno vztrajanje sodobne Evrope v kulturi smrti, bi Schumana zgrozilo. Schumanovi, za spoznanje zahtevnejši cilji, so ga privedli tudi do tega, da je realneje predvideval možne posledice korupcije kot Maritain. »Protikrščanska demokracija«, je trdil, »bi bila karikatura, ki bi se končala v anarhiji ali tiraniji.«

SedANJI položaj vsebuje elemente obeh omenjenih zamisli. Ker so supranacionalno demokracijo bistveno upravičevali nadnaravni razlogi, iščejo supranacionalne ustanove na kontinentu, ki je veri obrnil hrbet, alternativni temelj tako, da si prilaščajo vlogo državnih oblasti.

Na podoben način nacionalna država, ki je nekoč pomagala družini po zakonu človekoljublja, sedaj ko je postala postkrščanska, išče kako si prisvojiti prostor, ki ga je nekoč imela družina, in povzroča na ta način njeno usihanje. Hkrati se pojavlja z odvratno politično tiranijo in družbeno anarhijo – diktatura relativizma.⁵

Za to ni druge rešitve kot nova evangelizacija. Med tem pa ne smemo zameriti kristjanom, ki bi nasprotovali zahtevam tako Evropske unije kakor državnih oblasti, po vedno obširnejšem polnomočju.

¹ *Nacionalizem* – Doktrina, ki povečuje na vseh ravneh popolno narodno osebnost ali to, kar smatrajo kot tako njeni pristaši.

² *Liberalizem* – Politično gospodarski sistem, ki razglša tudi absolutno neodvisnost države v njeni organizaciji in funkcijah od vseh pozitivnih verstev.

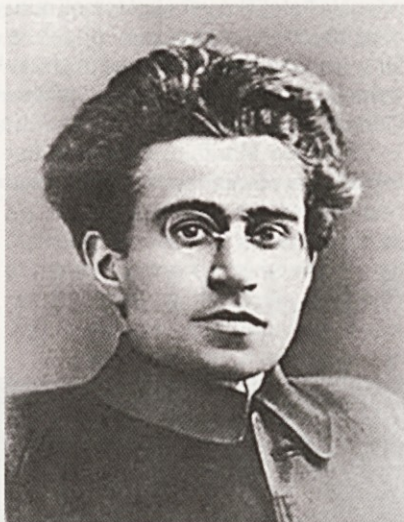
³ *Antiklerikalizem* – Doktrina, ki nasprotuje vplivu duhovščine, pa tudi Cerkve, v političnih zadevah.

⁴ *Regalizem* – Privilegij, ki ga Sveti Sedež podeli vladarjem, da lahko vplivajo v kaki zadevi, ki se tiče cerkvene discipline.

⁵ *Relativizem* – Doktrina, ki uči, da ni objektivne resnice, da je resnic toliko, kolikor je ljudi, ki imajo o določeni stvari svoje mnenje, da ima človeško spoznanje kot cilj samo ugotavljanje razmerij.

Prevedel Marjan Hribar

V Italiji se govori, da se je Gramsci spreobrnil

Neki italijanski nadškof je izjavil, da se je Antonio Gramsci (1891–1937) nazadnje le sprivil z Bogom.

Ali bo res, da se je svetovno znani italijanski marksistični mislec, filozof in politik pred smrtjo spreobrnil?

Vprašanje, neprijetno za neverne kot malokatero, je po odkritju nadškofa Luigija De Magistris, nekdanj odgovornega za Apostolsko kaznilnico, zopet razburilo duhove med italijanskimi kulturniki. V izjavah za Radio Vatikan je ta škof, rojen na otoku Sardinija, razkril, da je ustanovitelj sedaj preminule Italijanske komunistične stranke in legendarnega levičarskega časopisa *L'Unità*, prav tako doma s Sardinije, umrl z zakramenti in se vrnil k veri svojega otroštva.

Po besedah prelata naj bi bil Gramsci prosil nune, ki so mu stregle, da bi mogel tudi on poljubiti podobo Jezusa Otroka. Med njegovo zadnjo boleznijo so nune, ki so oskrbovale rimsko kliniko Quisisana, kjer se je on zdravil, bolnikom nosile podobo Jezusa Otroka z namenom, da jo poljubijo. Ker mu je niso ponudile, je – kot trdi De Magistris – Gramsci ugovarjal: »Zakaj mi je niste prinesli?«

»V svetu srpa in kladiva nočejo o tem govoriti, toda tako je bilo.

Moj rojak je od mladega hranil tudi podobo sv. Terezije Deteta Jezusa, ki je bila v njegovi rojstni hiši,« je dodal nadškof. Tudi ta trditev je povzročila veliko negodovanja.

Ko je Gramsci, ki je trpel na zapnenju žil, visokem krvnem pritisku in protinu, umrl, je imel De Magistris 11 let. Ta je zatrdil, da mu je neka nuna-bolničarka, tudi s Sardinije in očitvidna priča dogodka, pripovedovala o Gramscijevem spreobrnjenju tik pred smrtjo.

Bivši premier Giulio Andreotti, katoličan in znani zgodovinar, je to odkritje relativiziral: »Zame ni nobena novost, to sem že slišal pred dvajsetimi leti,« je izjavil.

»Ali se je Antonio Gramsci spreobrnil ali se ni? To je že stara zgodba, a nikoli uradno z dokumentom dokazana,« je zatrdil Giorgio Baratta, predsednik Mednarodne italijanske družbe Gramsci (International Gramsci Society Italia).

Ogorčeno je reagiral tudi vodja Nove komunistične ustanove, Paolo Ferrero: »Ni mi znano, kaj je naredil Gramsci, ko je umiral. Toda te trditve so smešne in se ne dajo overiti. Takšna spreobrnjenja izpred 70 let naj bi bila dokaz, da se rušijo miti.«

ZENIT org.

Prevedel Marjan Hribar

LEGENDA

Legenda pripoveduje, da je nekoč kralj obiskal starega in učnega meniha, da bi se z njim posvetoval. Presenečen je obstal pred kupom debelih knjig in listin. Menuhu je rekel:

»Zavidam ti, Paulin, da lahko črpaš iz teh učenih del božjo moč.«

»Motiš se, kralj,« ga je zavrnil menih in ga peljal v hlev. Brat hlevar je ravno prekinil delo in sklenil roke k molitvi. Paulin je pokazal nanj in rekel kralju:

»Poglej, iz teh sklenjenih rok priteka božja moč v naš svet – ne pa iz mojih knjig.«

DUHOVNIK MARJAN

Zbral in zapisal MARKO KREMŽAR (3)

Po Družini

Odkar je našel Marjan pri Mladcih primerno družbo ter je usmeril svojo energijo in talente v laični apostolat, je postal še v večji meri kot prej vesel in družaben fant. Po očetu je bil suhe postave in, kot on, malo kratkoviden. Nosil je očala, ki pa niso mogla zakriti živega in večkrat razigranega pogleda. Imel je duhovit smisel za humor in je bil v tem pogledu v družini pri kosilih in večerjah nepogrešljiv vir dobre volje.

Prijatelj se spominja Marjana kot »aktivnega in osvajajočega človeka.« Vendar, kot pravi v spominskem članku: »V začetku ni bilo tako. Še se spominjam neke seje pri profesorju (Tomcu). Šlo je za pridobitev nekega novega fanta. Stopiti je bilo treba k njemu na dom, omehčati srce gospe mame in fanta povabiti na sestanek. Kdo bo šel? Sklenili smo, da Marjan. On pa, da ne more iti, da ne zna občevati z ljudmi, da ni priljuden, da je neroden in ne vem kaj še. Pa je obveljala profesorjeva. Marjana je izvršitev sklepa stala nemalo volje. Še pred vrati je dvomil. Pa je vendar pozvonil, vrata so se odprla, kmalu je dobro opravil naročilo. Pri prihodnji seji je ves vesel pripovedoval, da te reči niso tako težke. (...) Marjan je takrat prvič slišal iz profesorjevih ust Krekovo: 'Začeti je treba, to je vsa skrivnost'.

Če kdo, je on čutil in delal socialno. Mladi fantje navadno niso posebno socialno vzgojeni. On pa je imel socialne kreposti v odlični meri. Gotovo se mu je poznala domača vzgoja, saj je rasel v ozračju miselnosti svojega očeta, ki je po Krekovih naukih res delal za ljudstvo. To realno, skoz in skoz pošteno delo, daleč od vsake fraze in nezdrave osebne ambicije, je bilo tudi sinova odlika. Pri Mladcih pa se je v profesorjevi šoli še bolj izklesal. Pri delu v organizaciji je bil neizmerno požrtvovalen. Nikdar ni brez resničnega razloga odklonil kake naloge.

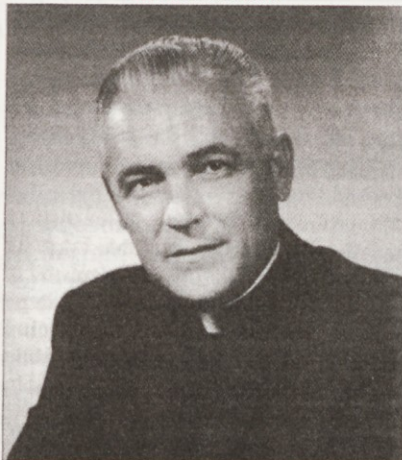

Duhovnik Marjan Kremžar

Sprva res ni bil kdo ve kaj priljuden in družaben. Ko pa je videl, da so te lastnosti pogoj za uspešno delo, si jih je privzgojeval. Lepega dne sem mogel spoznati, da ga vsi hvalijo zaradi njegovega ljubeznivega pa čisto nenarejenega vedenja. Tudi kadar so bili v akademskih društvih 'viharji', se je znal on najbolj vzdržati in bil vselej najbolj pripravljen za pogajanja in posredovanja. Zlasti še zaradi tega, ker je tako nesebično ljubil katoliško skupnost in ji služil.«

Do sem nepodpisani prijatelj v

Župnik Ivan Lavrih

omenjenem spominskem članku.

Župnik Ivan Lavrih, ki je nazadnje živel in umrl v ameriških Združenih državah, je bil pet let Marjanov sošolec v semenišču. Čeprav sam ni bil Mladec, se spominja nekdanjega sošolca v osebнем pismu takole: »Marjana je Mladčevstvo popolnoma predelalo. Ne samo, da je postal silno resen glede svoje življenjske poti in poklica, postal je zelo udaren, načelen, odlično podkovan v svoji dejavnosti, marljiv kot čebelica, široko razgledan v politiki, teologiji, biologiji. Bil je odličen organizator in vodja v semenišču in na univerzi.«

Zanimivo je, kaj je tedanjega bogoslovca Lavriha, kljub prijateljstvu z Marjanom, odvrčalo od Mladčevstva. Takole pravi: »Zakaj se jim nisem pridružil? Radi profesorja Tomca, ki je bil (v gimnaziji) moj profesor latinščine in grščine. Neverjetno natančen, pedanten, strog. Razred je dominiral čisto po vojaško. Kar naenkrat je zavpil: 'Ne ganiti!' in nihče se ni smel ganiti, brez ozira na to, v kako smešni situaciji se je nahajal. Na pamet smo morali znati 300 nepravilnih glagolov in nad 100 verzov iz Iliade in Odiseje... Prof. Tomec se mi je zdel, da je tako daleč od pravega življenja, da se (njegovim Mladcem) nisem mogel pridružiti. Poleg tega pa smo se profesorjev tako bali, da mi še na misel ni prišlo, da bi z njim sedel k isti mizi in se pogovarjal z njim. Pa, kot kaže, je bil Tomec kot voditelj Mladcev čisto drugačen. Na vsak način, Marjan je bil manj nedosegljiv ideal.«

Kdaj je v Marjanu dozorel sklep, da postane duhovnik, ni mogoče ugotoviti. Vsekakor pa pri tem ni šlo brez dvomov, ki so se pojavili tam, kjer bi vsak, ki je Marjana poznal, najmanj pričakoval. Bil je leta 1934, po opravljeni maturi, ko je nekega jutra zaupal očetu, da bi rad postal duhovnik, pa mu hkrati tudi potožil svoj najresnejši dvom. Bal se je, da se ne bo znal pogovarjati s preprostimi ljudmi. »Z domačimi, s prijatelji in sošolci se je lahko pogovarjati, ker nas vse zanimajo iste reči. Kaj pa naj se kot duhovnik pogovar-

jam s kakim kmetom ali delavcem, ko nimam pojma, o čem oni navadno govorijo in kaj jih zanima», je razlagal očetu. Ni hotel biti duhovnik za kako elito, niti ga niso zanimali višji študiji teologije. Hotel je biti dušni pastir, a je dvomil, če je za to službo res sposoben.

Oče mu je na svoj mirni in preudarni način razlagal, da tudi najbolj preproste ljudi zanimajo iste reči, kot njega, le da pri tem ne uporabljajo kompliciranih besed. Vsako stvar, če jo resnično obvladaš, je mogoče povedati tudi na preprost način. Predvsem pa mu je zagotovil, da bo našel z vsakim človekom potreben stik in tudi primerne besede, če ga bo ta človek resnično zanimal. *»Če te človek zanima, če ga res ceniš in mu želiš pomagati, ga boš skušal razumeti in tako nastane stik. Besede pridejo potem same od sebe.«* Nekako tako mu je pravil oče, pa še dodal, naj se glede tega priporoča Svetemu Duhu, ki mu bo v stiski poslal pravo misel in pravo besedo.

Marjan se je očitvidno pomiril in po maturi ter koncu počitnic odšel v bogoslovje. Seboj je vzel najmanjšega od akvarijev in nekaj ribic, za kar je seveda dobil od semeniščnih oblasti potrebno dovoljenje. Kot je kasneje omenil prijateljem, ga je včasih vendarle skrbelo, če njegovo nagnjenje do prirodoopisnih ved ne bi bilo morda znamenje, da nima duhovniškega poklica. Zanimivo pa je, da je imel Marjan kljub prirojenemu nagnjenju do naravoslovja v svojem maturitetnem spričevalu med sedmimi odličnimi in petimi prav dobrimi redi edino le 'dobro' oceno prav iz prirodoписа.

Kljub zavzetosti za poklic so se mu, kot piše njegov prijatelj, pred subdiakonom še enkrat pojavili dvomi. *»Poklic je imel za središče življenja. Saj je bila ena njegovih najbolj branih knjig Lindworskega 'Psihologija askeze', ki tako poudarja idejo poklica v duhovnem življenju. Poklicu pa se je hotel dati vsega. Zbal se je, da se duhovniškemu delu, ki ga je pojmoval kot dušno pastirstvo v najožjem pomenu besede, ne bo mogel dati vsega, da ga bo*

mikalo še kako drugo, ne strogo dušnopastirsko delo. Šel je v Stično na duhovne vaje, vrnil se je miren. Čeprav je (kasneje na fakulteti) pri vseh izkušnjah dobil deset, je energično odklanjal vse predloge, da bi nadaljeval s študijem teologije.«

Iz njegovih semeniških let imamo naslednjo pripoved župnika Lavriha: *»V semenišču smo imeli organizacijo Karitas, ki je med drugim skrbelo, da smo lemenatarji darovali kruh, ki smo ga dobili v obednici, revnim družinam. Enkrat na teden smo ta kruh, ki je bil že zelo suh, nosili revežem v Gramozni jami, v Trnovem, po vsej Ljubljani. Vedno sva šla po dva lemenatarja. In če sem le mogel, sem šel z Marjanom. Imela sva krasne pogovore. Marjan je bil poln ljubezni, dobrote, pa tudi odločnosti. Včasih sva naletela na hude moralne razmere v kakih družinah. Marjan jim je kar naravnost, vendar silno taktno povedal, da ne delajo prav. Nihče mu ni zameril. Na takih karitativnih obiskih smo se od Marjana veliko naučili.«*

Takrat so bogoslovci hodili v talarjih in v semenišču je vladal strog hišni red. Tako, na primer, so smeli bogoslovci domov na obisk le s posebnim dovoljenjem. Marjanu je bila disciplina, ki je vladala v semenišču, všeč in jo je jemal hudo zares. Neredko je obvezen teden-ski sprehod pripeljal skupino bogoslovcev, v kateri je bil tudi Marjan, v bližino Kremžarjeve domače hiše v Mostah. Tamkajšnja lesena, zasilna cerkva Svete Družine je bila zanimivost, ki so si jo bogoslovci iz drugih far radi ogledali. Marjan je bil v teh primerih za vodiča. Ker je bila cerkva le nekaj sto metrov od Kremžarjevega doma, na vogalu nekdanje Krekove in Sušteršičeve ulice, so navadno bogoslovci pozvonili tudi pri njih. A pogovarjali so se z domačimi le pri vrtnih vratih. Ker Marjan ni imel dovoljenja, ni maral prestopiti praga.

Imel pa je Marjan pomanjkljivost, katere bi se na vsak način rad iznebil. Bil je popolnoma brez posluha. Kljub temu je sam pri se-

bi brundal razne melodije, ki so bile sicer težko prepoznavne, a so bile nedvomen izraz njegovega vselega razpoloženja pa tudi prepričanja, da si je posluš mogoče z vajo pridobiti. Rad je bil v družbi s prijatelji in je z njimi tudi prepeval pa prav nič zameril, če so se ti na račun njegovih pevskih zmognosti pošalili.

Ko so njegovi prijatelji zvedeli, da gre Marjan v semenišče, se niso preveč začudili, radi pa so ga dražili, kako bo pel novo mašo, ko pa nima posluha. Če je Marjana to skrbelo, tega ni pokazal, ampak je še bolj navdušeno brundal svoje melodije, tu pa tam pa tudi skušal peti z domačimi, posebno z bratom Francetom in z mamo. Prepričan je bil, da bo z vajo pridobil potrebno dozo posluha.

Ko je bil že posvečen v diakona, je bil njegov posluš prvič postavljen pred javno preizkušnjo. Pri neki slovesni maši v domači cerkvi Svete Družine je asistiral in ob koncu je moral zapeti znani *Ite misa est!* Zvečer pred mašo je prišel domov in vadal z bratom gregorijansko melodijo, s katero bo naslednji dan, pred vsemi znanci in sosedi, zaključil sveto daritev. Ko se je France za kratek čas naveličal vloge pevskega učitelja, ga je nadomestil najmlajši brat, mama pa je od daleč pomagala s svojimi nasveti. Končno se je zdelo, da Kremžarjev diakon zadene prave tone in da gredo drugo jutro lahko vsi k maši brez posebnih skrbi.

Domači so bili tisto nedeljo verjetno pri maši zelo raztreseni, ker so čakali le končnega pozdrava. In res. Ko je prišel kritični trenutek, se je Marjan mirno postavil na mesto ob duhovniku in pogumno zapel svoj *'Ite misa est!'* A kaj, ko njegova melodija ni niti malo odgovarjala liturgičnim predpisom. Ko sta brata s povešenima glavama odhajala iz cerkve, je neka pobožna žena ustavila Franceta in rekla: *»To je bilo pa res nekaj izrednega. Kako lep je ta novi napev 'Ite misa est!', ki ga je zapel gospod Marjan. Veliko lepši je kot stari.«*

Prihodnjič dalje

Duhovnik, ki so ga umorili Titovi miličniki, proglašen za blaženega

Duhovnik Francesco Giovanni Bonifacio

4. oktobra 2008 je bil v katedrali sv. Justa v Trstu proglašen za blaženega istrski duhovnik Francesco Giovanni Bonifacio, ki so ga l. 1946 umorili Titovi miličniki iz sovraštva do vere. Imel je 34 let in so ga vrgli v eno izmed 'fojb'. Predno je

umrl, je odpustil svojim morilcem.

Evharistično slovesnost je predsedoval nadškof Angelo Amato, prefekt Kongregacije za procese svetnikov, ki je proglasila duhovnika za mučenca in »zglede dobrotelčnosti brez meja«, kot je poročal L' Osservatore Romano.

»Novi blaženi je sledil Kristusovemu zgledu in se daroval kot žrtev čiste ljubezni, ki je močnejša kakor smrt ter dá življenje za prijatelje,« je dostavil. Imenoval ga je tudi kot »neutrudnega sejalca luči in upanja v trenutkih velikega trpljenja in smrti. Bonifacio je junaško pretrpel mučenje iz ljubezni do Kristusa in njegovega evangelija«.

»Vsaka doba je čas mučencev«, je dejal msgr. Amato in poudaril, da »Cerkev tudi v tem času trpi preganjanje in da danes obstaja resnično pravi zemljepis ustrahovanja«.

»V raznih deželah je verska svoboda neobstoja ali zelo omejena«, je izjavil in dodal, da »imamo po svetu društva za varstvo raznih živali, ki so v nevarnosti, da izginejo, nimamo pa do danes še nobenega gibanja v prid verske svobode kristjanov«.

»Vzrok takšnega odnosa do kristjanov je v tem, ker ima tema strah pred lučjo in laž strah pred resnico. Evangelij se ne preganja samo z nasiljem v drugih krajih. Tudi v naši družbi često obstaja prikrito protikrščansko preganjanje, ki je v smešenju, izkrivljanju dejstev in besed, v žaljenju pa v razglašanju

krivičnih zakonov.«

»Mnogi se posmehujejo evangeliju, Božjim zakonom, stvarniku in očetu našega življenja. Družbena obveščevalna sredstva nas zasipajo z bedastimi idejami in brez vsebine ter pogostoma odkrito protikrščanskimi.«

Spričo takšnega stanja morajo kristjani posnemati zgled novega blaženega in »biti močni in vztrajni v hoji za Kristusom, resnično zveste Kristusove priče«.

Msgr. Amato je zaključil, da »sedanja družba zahteva predvsem pogum, tako od duhovnikov kot od vernikov, da živijo in izpovedujejo evangelij v njegovi celoti«.

Brat novega blaženega, Giovanni Bonifacio, je v pogovoru za Radio Vatikan izjavil, da je bil njegov brat »duhovnik, ki je živel evangelij z ljudstvom, ki se je vedno gibal med bolniki, učil katekizem, ki je vedno hodil med ljudstvom«.

»Ko so ga odpeljali, so ljudje takoj izvedeli, ker so zvonili zvonovi,« je povedal. »Žalibog, ga niso več spustili. Kasneje sem zvedel, kako so ga umorili. Nikoli nisem občutil nobenega sovraštva do morivcev mojega brata!«

»Moj brat je bil prvi, ki jim je odpustil, še predno so ga umorili. Bil je že pripravljen na mučeništvo.«

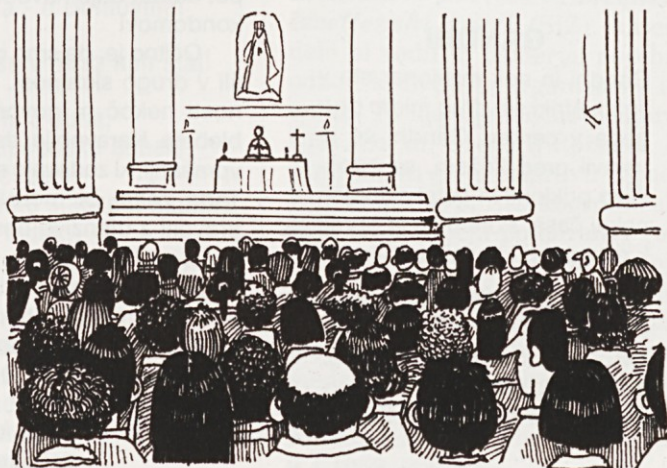
ZENIT. Org
Prevedel Marjan Hribar

IZ SLOVENIJE -
AKTUALNO TUDI ZA NAS!

K maši pa ne!

Letos je k verouku prišel devetleten deček, ki se je sam navdušil za to. Rad bi veliko izvedel o Jezusu, zato je prosil starše (sami niso verni), naj ga vpišejo. Prvič je tudi prišel k maši, vendar se mu je zdela predolga, zato pravi, da nedeljske maše ne bo več obiskoval. Sicer sem mu rekla, da je to pomembno, vendar je šlo moje priporočilo »skozi eno uho noter in skozi drugo ven«.

katehistinja Milanka

Otroci večkrat živijo zelo močan in globok odnos z Jezusom, ne da bi skoraj slišali zanj, kar lahko tiste, ki smo že od malega deležni verske vzgoje, pretrse in spodbudi k razmišljanju o lepoti in resničnosti naše vere. Srečala sem na primer deklico, ki ni vedela niti tega, da je bil Jezus križan in da je vstal od mrtvih, vendar je vsepovsod pisala: » Jezus, rada te imam.«

Bog je potrpežljiv in mogoče je dovolj, da za začetek odgovorite na otrokovo željo, da bi ga bolje spoznala.

Tako bo lahko počasi rasel in zvestobi in ljubezni do Kristusa in nekoč mogoče tudi začutil, zakaj je maša pomembna. Seveda mu razložite njen pomen in spregovorite o božji ljubezni, ki se na poseben način kaže v Kristusovi daritvi v evharistiji, vendar ne pritiskajte nanj z vidika formalnosti, češ da moramo k maši, ker je to zapoved.

Dobro je tudi, da se zavedate, da deček nima podpore domačih in da lahko tako, kot se je nenadoma odločil priti k verouku, tudi odide. Prav zato storite vse, da bi se na Jezusa res osebno navezal in ga globoko vzljubil. Četudi odide, bo tako mogoče ohranil svoj odnos z Bogom ali pa se bo na stara leta spomnil, kaj je slišal od svoje katehistinje. Ne moremo namreč presojati človeških src in njihove bližine z Gospodom. Za Boga ni ovir, da ne bi včasih močno deloval tudi mimo ustaljenih poti.

Marija Kriebelj

GANDHI

Gandhi in nek misijonar sta v Južni Afriki šla drug mimo drugega v cerkev. Gandhi se je ustavil pred križem, se spoštljivo priklonil in ostal sklonjen nekaj časa. Potem se je obrnil k misijonarju in zašepetal:

«To je znamenje potrpežljivega trpljenja, ki bo rešilo Indijce, Evropejce in Afričane. Vaš križ, pater, pridiga veliko resnico, namenjeno celemu svetu.»

Šola in občutljive vzgojne teme

Tema letošnjega otroškega parlamenta je ljubezen in spolnost.

Ob tem si postavljam vprašanje, kolikšna je vloga »svetovnonazorsko nevtralne« šole na tem občutljivem vzgojnem področju.

Po tem, kar mi povedo otroci in kar izvem na roditeljskih sestankih, se šole ukvarjajo predvsem z »vzgojo za varno spolnost« in se pri tem ne ozirajo na vrednote posameznih družin. Kot da bi bila edina nevarnost pri vstopanju v spolno življenje neželena nosečnost! Na tak način nam šola res ne pomaga, ampak lahko celo ruši, kar starši nežno gradimo. Starši spregovorimo z otrokom o spolnosti, ko čutimo, da bomo odgovorili na njegova vprašanja; ne vsiljujemo mu odgovorov že prej, še preden se mu vprašanja sploh pojavijo. Tudi se ne pogovarjamo z vsemi otroki naenkrat (da bi na hitro opravili), ampak z vsakim posebej, ko so za to izpolnjeni pogoji. Vzgoja za ljubezen in spolnost se v družini dogaja ves čas, tudi z neizgovorjenim. Če se šola v to poslanstvo vmešava, pričakujem od nje več obzirnosti do otrokovega dostojanstva; naj mu razloži spolni razvoj in rodovitnost človeka z biološkega, psihološkega in etičnega vidika, seveda naj! Ne pa, da mu daje navodila za uporabo kondomov!

Očitno je, da smo od tabujev prešli v drugo skrajnost. Če se o spolnosti nekoč ni govorilo, se danes blebeto. Naravno je, da zardimo pred vprašanji, ki zadevajo našo intimnost. Toda zakaj bi morali to ranljivost prevpiti z ofenzivo besed? Kadar se naša zadrega sreča z otrokovo in se ji ne izmuznemo, ustvarjamo zaupanje. V ozračju takšne bližine pa se lahko beseda v ravno pravi meri preplete z molkom. Da ni preveč ne enega ne drugega.

Nataša Konc Lorenzutti
Iz revije Naša družina

Duhovno življenje je objavilo

JURE VOMBERGAR

JUNIJ

PRED 70 LETI (1939)

18: Junjska številka mesečnika *Duhovno življenje* je posvečena 400 letnici Svete gore, kajti prav ta mesec se namreč praznuje tako visoki jubilej. Glavna **svetogorska slovesnost** je bila dopoldne na Paternalu (Av. del Campo 1653) z veliko svečanostjo. Izselski duhovnik Janez Hladnik je predvideval, da se je bo udeležil in imel slovesno mašo kardinal in buenosaireski nadškof dr. Copello, pa ni bilo mogoče. Slavje je filmal dr. Berisso, udeležencev je bilo nad 500. Popoldne so bile molitve in farna telovska procesija na ulici Avalos 250, pri sv. Neži. Procesijo po paternalskih ulicah je vodil škof iz Čile, dr. Ramon Harrison, pridigal pa je v španskem jeziku izselski duhovnik Jože Kastelic. Slavje se je končalo z litanijami Matere božje in posebno molitvijo k svetogorski Kraljici.

25: Ponovitev slavja svetogorski Mariji, združena z spominom na tri leta, kar imajo rojaki na Avellanedi slovensko sveto mašo, je bila na ulici Manuel Estevez 630. Blagoslovili so tudi novo Marijino podobo.

V članku *Po Argentini sem in tja* Hladnik v junjski številki opisuje svoje potovanje po provinci Mendoza in srečanje z duhovnikom salezijancem slovenskega rodu, z imenom **Pedro Serdoch**, ki čeprav že v Argentini rojen, še dobro govori slovensko. Njegovi starši so prišli s Primorske pred 40 leti. Mati je z Jelšan na Pivki, oče pa s Kastva. Hladnik opozori tamkajšnje rojake, da »torej ne bodo imeli izgovora, da so zato zanemarili vero, ker ni bilo duhovnika, da bi se mogli spovedati.«

PRED 60 LETI (1949)

Za binkoštno praznike je duhovnik Jože Košiček **obiskal slovenske naseljence v Mar del Plati in Miramaru**, da so mogli prejeti sv. zakramente.

12: Obletnica prve slovenske maše na Avellanedi. 13 let je, kar imajo rojaki službo božjo v kapeli na ulici Manuel Estevez 630, to je v prvi ulici čez Puente Barracas na levo, proti Dock Sudu. Prvi maši je prisostvoval sam svetniški Don Orione in z veseljem dal Slovencem na razpolago kapelo, ki je bila prav tedaj dodelana. Služba božja je napredovala ob plemenitem prizadevanju Prekmurcev in požrtvovalnih pevcev ter pevovodij Cirila Jakšeta in Cirila Krena.

12: Spominski dan našim žrtvam. Dopoldne je bila na Belgrano sv. maša, popoldne pa akademija v dvorani San José. Dele pesnitve Jeremije Kalina (Tineta Debeljaka) **Črna maša za pobite**

Slovence je režiser Niko Jeločnik z igralci IDNAVE povezal z glasbo in petjem pevskega zbora. Tokrat je bil prvič uprizorjen spominski dan za vse slovenske žrtve vojne in revolucije, slovesnost, ki se je odslej vršila vsako leto meseca junija.

19: Procesija svetega Rešnjega Telesa je bila na Belgrano. Vodil jo je Anton Orehar.

Na praznik sv. Petra in Pavla so imeli rojaki iz Capitala in okolice pobožnost v župni cerkvi v Ramos Mejia. Spomnili so se pri tej priliki številnih žrtev vojne in revolucije iz vrst duhovnikov. Ta dan so izbrali zato, ker so bila v Sloveniji mašniška posvečenja dolga leta prav na ta praznik.

PRED 50 LETI (1959)

7 V nekdanji osmini praznika
• Srca Jezusovega so imeli
• Slovenci svojo **telovsko procesijo**. Sv. mašo v cerkvi Marije Pomočnice v salezijanskem

zavodu Don Bosco v Ramos Mejiji je imel salezijanec Janko Mernik, procesijo po dvorišču zavoda pa je vodil direktor Anton Orehar.

14: Spominsko proslavo za padle slovenske protikomunistične borce in vse ostale žrtve, je priredil Mladinski odsek DS. Udeležilo se je nad 1000 rojakov. Na odru je nastopilo nad 300 otrok, iz slovenskih tečajev v okrajih San Justo, Lanús, San Martín, Villa Tesei, Morón in Ramos Mejía. Govornik je bil mladinski referent DS, Aleksander Majhen. Pri maši je direktor Orehar opozoril, »*da so tudi take proslave, kot je domobranska, v nevarnosti, da postanejo zunanje; treba jim je ohraniti globino, to se pravi, zavedati se, da njihova žrtev tudi nas kliče k žrtvovanju sebe in lastnih interesov v korist skupnih naporov*«.

21: Tradicionalna Alojzijeva proslava je zbrala slovensko šolsko mladino v župni cerkvi in dvorani v Ramos Mejiji. Najprej je bila sv. maša, po njej prigrizek, nato pa lutkovna predstava v petih prizorih, s katero so gojenci škofovega zavoda v Adrogué pod vodstvom dr. Branka Rozmana dve uri zabavali otroke.

Slovenske publikacije so v tem letu večkrat pisale o pobudi za organiziranje slovenskih izseljencev po svetu. Slovenski duhovniki v Zapadni Evropi se že dalj časa trudijo (k temu jih silijo tudi posebne razmere, v katerih živijo), da bi se med seboj povezale vse slovenske izseljenske organizacije in ustanove po svetu v **Slovenski izseljenski zvezi** (SIZ), katere delo bi vodil in usmerjal posebni odbor, ki bi ga te organizacije izvolile. To idejo je močno podpiral tudi škof dr. Gregorij Rožman. Iz osnutka, ki ga je pripravil Ignacij Kunstelj, naj bi SIZ koordinirala delo na področju podpiranja verskega življenja in ohranjanja slovenske narodne zavesti, pospeševanje kulturnega dela, uveljavljanja slovenskega imena v tujini, medsebojnega podpiranja in podpiranja rojakov v domovini ter na Koroškem in Primorskem... (SS, 9.4.1959, str.2)

SLOVENSKA IZSELJENSKA KOLEDNICA ZA LETO 1949

JEREMIJA KALIN (dr. Tine Debeljak)

V IMENU OČETA, stopili na tla smo novega sveta,
bosi begunci-bedniki: prejadrali morja smo, Atlantik,
pali z glavo navzdol čez ravniki,
vjeli se v Tvojo odprto dlan, o Zemlja Srebrna, tuja - zdaj sveta!
Se lovi naše barke v burjah novega leta!
Zapojmo slovenski koledniki: BOG OČE, pripelji jih čez Ocean!

V IMENU SINA nosimo zvezdo - ni rdeča ne peteroklina!
vsa bela, kot čredniki so zrlji jo v Betlehemu nad hlevom:
zdaj z repom zlatim kot z angelskim spevom
nas vodi čez morja v sen nazaj nad rojstva naša - o Domovina!
Oče! - Mati! - Moja družina!...
Zapojmo slovenski koledniki: BOG - SIN, porodi se v mraz njih staj!

V IMENU DUHA piš jader pregnal nam je leta suha,
zdaj smo ogledniki v deželi Kanaan: so krave egipčansko debele,
v žito se vgrezamo kot v glen... Smo čebele:
iz žuljev krvavih se nam med pocedi, v satjih nam raste sladkost napuha,
zlat prah se nabira krog nog - in krog duha...
Zapojmo slovenski koledniki: BOG - DUH, razvej z naših src plevi!

V IMENU SVETE TROJICE bodoče dni vézali smo v te platnice,
vsevedni nevedniki: naš čas nazaj gleda... naš čas naprej stopa -
pred njim Amerika... za njim Evropa...
na žici vmes niha nas čakanj drget, smo ptice,
ki povesele so perutnice. Je dan v koledarju, ki dvigne lastovice?
BOG - SVETA TROJICA, Ti uravnavaš naš let!

iz naše kronike

METKA MIZERIT

SREČANJE ODBORNIKOV SDO-SFZ NA NAŠI DOMAČIJI v torek, 24. marca. Na pobudo mladinskega Centralnega odbora so se sešli vsi odborniki krajevnih mladinskih organizacij, da bi razmišljali in se pogovorili o načrtih glede prihodnosti. Teme razgovorov so bile: vera, kultura, pomembnost slovenskega jezika in šport. Centralni odbor je pripravil točke za razgovor. Najprej je odbornikom spregovoril g. Franci Cukjati o potrebi duhovne poglobitve vere. Po razgovoru so mladi ugotovili, da je mogoče narediti še kaj več na tem področju. Sledilo je skupno kosilo. Potem so se odborniki zopet zbrali po skupinah za razgovor. Glede športa so ugotovili, da bi morali gojiti tudi druge panoge, ne samo nogomet in odbojko. Glede slovenskega jezika so bili edini, da če ne bodo med sabo govorili slovensko, bodo v eni generaciji zgubili slovenščino kot pogovorni jezik. Cilji slovenske skupnosti so: gojiti slovensko kulturo in pričati o grozotah komunizma, zaradi katerega so njihovi stari starši morali zapustiti Slovenijo. Dalje se mladi zavedajo, da SDO-SFZ zasegata samo omejen del mladine. Truditi se morajo, da bi se čim več mladih vključilo v mladinske dejavnosti.

V večernih urah so se mladinski odborniki vrnili v svoje okraje z zavestjo, da so začrtali smernice za delovno leto.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA SLOVENSKA PRISTAVA je bil v nedeljo, 29. marca. Ta dan so se pristavski farani tudi poslovili od patra dr. Alojzija Kukovice, ki je odpovedal kot župnik. Na njegovo mesto je stopil g. Franci Cukjati. Po sv. maši je bil občni zbor. Vodil ga je dosedanji predsednik g. Edvard Kenda. Odborniki so podali svoja poročila; nadzorni odbor je potrdil njihovo delo. Sledile so volitve, na katerih so bili izvoljeni

sledeči člani: predsednik Andrej Golob, podpredsednik Matjaž Čeč, tajnik Janez Jelenc, blagajnik Neško Skubic, pomočnica Helena Dolinšek, kulturni referent Dominik Oblak, gospodarja Marko Čop in Marjan Kopač, za mladinski organizaciji Franci Schiffrer ml. ter Majda Maček, za stike mladine z odborom Aleks Zarnik ter Dani Čop. Zvezo slovenskih mater in žena vodi Marta Križ Golob. Voditeljica Prešernove šole je Veronika Zurc Boh. Mladce in mladenke ima na skrbi Maruša Zurc. Za urejevanje lastninskih postopkov je odgovoren Edvard Kenda. V nadzornem odboru pa sta Tomaž Maček in Frenk Klemenčič. Duhovni vodja je g. Franci Cukjati.

Pri skupnem kosilu se je pristavska skupnost zahvalila patru dr. Alojziju Kukovici za njegovo delo, skrb in ljubezen v dušnopastirskem delu na Pristavi.

CVETNA NEDELJA V ROŽMANOVEM DOMU. Stanovalci in prijatelji doma so se zbrali, da so praznovali cvetno nedeljo. Najprej je bil blagoslov oljk in butaric, potem pa sveta maša, ki jo je daroval delegat dr. Jure Rode. Po maši je bilo skupno kosilo v lepo okrašeni jedilnici. Na mizah so bile košarice s pirhi, ki so jih pripravile stanovalke. Pridne kuharice so skuhale odlično kosilo, ki so ga fantje in dekleta prijazno postregli. Po kosilu so si gostje ogledali novo stavbo Rožmanovega doma, ki bo v kratkem času dokončana in bo nudila zavetje onemoglim in starejšim rojakom.

VELIKA NOČ V NAŠEM DOMU. Veliko nedeljo so naši rojaki v San Justo slovesno praznovali. Sv. mašo v stolnici je daroval pater dr. Alojzij Kukovica; prepeval pa je Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Po maši so se rojaki zbrali v zgornji

dvorani doma Doma ob praznično okrašenih in z velikonočnimi dobrotami obloženih mizah. Na odru je bila slika vstalega Zveličarja, delo g. Toneta Oblaka. Akademijo, ki se je razvijala pod naslovom *Slovenski žegen*, je predstavila Angelca Podržaj Miklič. Predstavo je režiral Blaž Miklič. Mladi, oblečeni v narodne noše, so recitali priložnostne poezije. Otroški pevski zbor Balantičeve šole, pod vodstvom Marije Štrubelj in Kristine Šenk, ter Mešani pevski zbor San Justo, pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar, pa so prepevali velikonočne pesmi. Po predstavi so na oder stopili predstavniki organizacij, ki delujejo v Domu, in voščili rojakom za največji praznik krščanstva. Pozdravili so: Irena Urbančič Poglajen, Nežka Lovšin Kržišnik, Veronika Marinčič, Marjan Godec, Andrejka Selan Vombergar, Stane Mustar, Andrej Vombergar, M. Miklič, Mirjam Mehle Javoršek, Franci Draksler ter predsednik Doma prof. Karel Groznik. Pater dr. Alojzij Kukovica je molil na čast vstalega Kristusa. Sledil je velikonočni zajtrk.

V četrtek, 16. aprila, je imela **ZVEZA SLOVENSkih MATEr IN ŽENA ODSEK SAN MARTIN SVOJ REDNI SESTANEK** v Domu. Vodila ga je predsednica ga. Polona Makek. Na sporedu je bil razgovor z diplomiranim časnikařem Tonetom Mizeritom.

ČLANSKA VEČERJA V SLOMŠKOVEM DOMU je bila v soboto, 18. aprila. V lepo okrašeni dvorani so po stenah visele slike Toneta Kržišnika. Večer je začela podpredsednica Doma prof. Neda Vesel Dolenc, ki je pozdravila vse navzoče, posebej še predsednico Zedinjene Slovenije go. Alenko Jenko Godec. Nato sta spregovorila predsednik Doma Marko Selan in dušni pastir Franci Cukjati.

Otroški pevski zbor je, pod vodstvom Marcela Brule, zapel nekaj veselih pesmi. Šolarji so tudi podali nekaj recitacij, pokazali so tudi projekcijske slike iz življenja Slomškove šole. Pri uradnem delu večera je bilo sprejetih 16 novih članov. Zaslužne članice Doma so prejele odličje. Odlikovane gospe so: Pavla

Kovač Škraba, Ivanka Mali Rode, Francka Trobec Javoršek, Angelca Podržaj Kastelic, Saša Zupan Omahna, Anika Hočevar Škerlj in Andrejka Dolinar Hrovat. Sledila je okusna večerja in srečelov.

OBČNI ZBOR ZVEZE SLOVENSКИH MATER IN ŽENA je bil v četrtek, 23. aprila, v **SLOVENSKI HIŠI**. Vodila ga je predsednica ga. Pavlina Dobovšek. Najprej je duhovni vodja dr. Jure Rode molil v zahvalo za Božji blagoslov pri delu v preteklem letu. Odbornice so podale svoja poročila, prav tako tudi predsednice krajevnih odsekov. Sledile so volitve, kjer je bil izvoljen sledeči odbor: predsednica ga. Pavlina Urlich Dobovšek; podpredsednica ga. Metka Erjavec Tomazin; tajnica cont. Simonka Rajer Truden; blagajničarka lic. Marta Križ Golob; socialna referentka ga. Ančka Bajda Podržaj; kulturna referentka ga. Irena Zajec Fajdiga; arhivarka ga. Kristina Zarnik Jerovšek; gospodinji gospe Pavla Kovač Škraba in Anica Erjavec. Duhovni vodja Zveze je delegat dr. Jure Rode.

V soboto, 25. aprila, je **KULTURNA AKCIJA PRIREDILA SREČANJE S SLOVENSКИM PISATELJEM MITJO ČANDERJEM**. Predaval je na temo *Mladi in slovenska družba ter kulturna tranzicija*. Srečanje je bilo v mali dvorani Slovenske hiše.

OBČNI ZBOR ZEDINJENE SLOVENIJE, tokrat 62., je bi v nedeljo, 26. aprila. Najprej je bila sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj. Daroval jo je g. Dane Vrečar za vse pokojne odbornike in člane Zedinjene Slovenije. Vodila ga je predsednica ga. Alenka Jenko Godec. Najprej so odborniki podali svoja poročila: tajnik Tone Mizerit, blagajničarka Tonči Vesel, kulturni referent Andrej Golob, mladinski referent Stanko Jelen. Poročali so še: voditeljica šolskega referata Ani Klemen Boltežar, za srednješolski tečaj prof. Neda Vesel Dolenc, za tiskovni referat ga. Pavlina Dobovšek, za zgodovinski arh. Jure Vombergar. Nato je svoje poročilo podala še predsednica ga. Alenka

Jenko Godec. V imenu nadzornega odbora je dr. Katica Cukjati odobrila delo odbora. Sledile so volitve odbora za dobo 2009 do 2011. Predstavljena lista je bila soglasno potrjena. Odbor sestavljajo sledeči: predsednica ga. Alenka Jenko Godec, podpredsednika prof. Neda Vesel Dolenc in Franci Markež, tajnik Tone Mizerit, blagajničarka Antonija Vesel Re. Vodje referatov so: šolski referat Alenka Prijatelj Schiffrer; mladinski referat Stanko Jelen; zgodovinski referat arh. Jure Vombergar; tiskovni referat Franci Markež; sodelovali bodo: Aleks Šuc, Franci Žnidar, Andrej Žnidar, Terezka Prijatelj Žnidar, Ani Klemen Boltežar, Marjana Batagelj, Angelca Klanšek, Metka Mizerit in Vinko Rode. Nadzorni odbor sestavljajo: dr. Katica Cukjati, Božidar Fink in Pavlina Dobovšek, razsodišče arh. Marjan Eiletz in Lojze Rezelj. Dušni pastir je prelat dr. Jure Rode. Ob koncu se je predsednica zahvalila za zaupanje in prosila za sodelovanje. Dr. Jure Rode je z molitvijo zaključil občni zbor.

DIJAKI SLOVENSKEGA SREDNJEŠOLSKEGA TEČAJA SO IMELI v soboto, 9. maja, **DAN DUHOVNOSTI**. Pripravila sta ga gg. kateheta Franci Cukjati in Pavle Novak. Predvajali so film o sv. Pavlu. Potem so imeli razgovor, priložnost za sv. spoved in sv. mašo.

ROMANJE V LUJÁN. *Spet kliče nas venčani maj, k Mariji v nadzemeljski raj*. Kakor vsako leto, smo Slovenci tudi letos v nedeljo, 10. maja, poromali k Mariji na Božjo pot v Luján. V zgodnjih dopoldanskih urah se je vrsta avtomobilov bližala veličastni baziliki. Ob vhodu so plapolale zastave: argentinska, papeška in slovenska. Napolnili smo svetišče, ki je ves dan polno romarjev in že je zadonela slovenska pesem *Bodi nam pozdravljena*. Sveto mašo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev prelat dr. Jure Rode. Pri pridigi nam je povedal, da se letos spominjamo zahvalnega romanja leta 1949. Takrat so se slovenski romarji zahvalili Mariji, da so se rešili komunističnega nasilja in se srečno naselili v deželi, ki jih je

gostoljubno sprejela. Druga misel je bila posvečena petdesetletnici smrti škofa dr. Gregorija Rožmana, ki je prvi javno obsodil komunizem. Zato je bil preganjan in je kot izseljenski škof potoval z ene celine na drugo, da je duhovno oskrboval begunce. Umrli je v sluhu svetosti. Dalje je dr. Rode omenil, da letos praznujemo deseto obletnico proglasitve Slomška k blaženim. Veliko slavlje je bilo takrat v domovini, Slovenijo je obiskal papež Janez Pavel II.

Mašo je vodil inž. Tone Podržaj, berili sta brala Dominik Oblak in Gabrijela Čamernik.

Mogočno ljudsko petje, pod vodstvom priložnostne pevске skupine, je odmevalo po baziliki. Med mašo je spovedovalo več slovenskih duhovnikov.

Dve prosti uri smo uporabili za okrepcanje in prijateljski pogovor. Srečali so se rojaki, ki se morda že dalj časa ne vidijo.

Popoldanska pobožnost se je začela s pesmijo *Spet kliče nas venčani maj*. Kratek nagovor je imel prelat dr. Mirko Gogola. Govoril je o Mariji, ki je zgled močne vere. Tudi Abraham je veroval, saj je bil pripravljen darovati edinega sina. Marija je darovala svojega Sina, stala pod križem in so ji mrtvega položili v naročje. Dr. Gogola je še omenil, da bo praznoval 65 letnico mašništva in devetdesetletnico svojega življenja.

Po pridigi je bila procesija. Za križem so nesli zastave, potem so šli šolski otroci z učiteljicami, bandero svetogorske Marije, možje in fantje. V sprevedu so fantje nosili kip lujanske Marije. Za narodnimi nošami pa fantje oblečeni v narodne noše podobo Marije Pomagaj. Sledila je dolga vrsta ministrantov, nato so šli naši duhovniki, redovnice, dekleta in žene. Procesija se je vila po prostranem trgu pred bazliko. Ko smo se zadnji vrnili v baziliko, so pevci že peli litanije Matere Božje. Vsakič znova občutimo lepoto te pobožnosti, ko vsa cerkev prepeva Mariji v čast. Po blagoslovu z Najsvetejšim smo zapeli še *Marija skoz življenje* in se s to pesmijo poslovili od naše nebeške Matere.

malo za šalo...

CHESTERTON

Angleški pisatelj Gilbert Keith Chesterton, ki je bil zelo rejen, je razlagal prijateljem:

»Svoji debelosti se moram zahvaliti, da sem lahko bolj vpluden in ustrežljiv kot drugi. Nedavno sem odstopil prostor trem damam hkrati.«

+

Chesterton je med drugim zapisal tudi tole:

»Sveto pismo nas uči, naj ljubimo svoje bližnje pa tudi svoje sovražnike; verjetno zato, ker so to običajno iste osebe.«

+

Po svečanem kosilu so vsi hoteli, da bi Chesterton spregovoril nekaj besed. Pisatelj je vstal in med pobožno tišino začel:

»V Neronovih časih so pripeljali v cirkus mladega kristjana. Odprli so kletko in spustili nad nesrečneža sestradanega leva. Lev gre proti

mladeniču – zdaj zdaj bo pri njem, samo čudež ga lahko reši. Zverina se že hoče vreči na žrtev, ko ji mladenič potihoma nekaj reče. In glej! Lev se na mestu obrne in žalostno odcaplja iz arene. Ljudje vzklikajo od začudenja, Neron pa pokliče kristjana predse in ga vpraša, kaj je dejal levu, da ga je odpravil. »O, nič posebnega,« je odgovoril mladenič. »Rekel sem mu samo: 'Pazi se, po kosilu bodo hoteli od tebe govor'.«

ZAVATTINI -

Italijanski pisatelj filmskih scenarijev Cesare Zavattini je dejal v prijateljskem pogovoru o napredu:

»Mislim, da je vsa nesreča našega časa v tem, da se nam je

prej posrečilo razcepiti atom kot zediniti ljudi.«

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Slovenci nismo ksenofobi. Sovražimo se samo med seboj.
- Slovenci postanemo patrioti šele v tujini.
- Slovenci se delimo na klane in zaklane.
- Slovenci se ne pogovarjamo, temveč polemiziramo.
- Slovenci smo bolj nadarjeni za boljše vizem, kakor za demokracijo.
- Slovenci smo se iz naroda hlapcev prelevili v narod klečeplazcev.
- Slovenci smo zakopali svoj besedni zaklad.
- Slovenija ima najmodernejše zapore: v njih ni prostora za zločince.
- Slovenija je izredno varna država – za kriminalce.
- Slovenija je lepa dežela, ampak hudičevo zagamana.
- Slovenija je tako ozvočena, da se sliši samo glas kontinuitete.
- Slovenija je vedno nihala od vzhoda na zahod in nazaj.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVILJA - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - **Urednik:** Stane Snoj - **Člana uredniškega odbora:** Metka Mizerit in arh. Jure Vombergar - **Oblikovanje in prelom:** Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - **Tisk:** Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 C1289ABJ Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$130; po pošti: \$170 - Bariloche: \$150 - **OBMEJNE DRŽAVE:** DŽ+BS: USD 90; brez BS: USD 65 - **AMERIKA:** DŽ+BS: USD 110; brez BS: USD 75 - **EUROPA:** DŽ+BS: €100; brez BS: €70; **OSTALE DRŽAVE:** DŽ+BS: USD 120; brez BS: USD 80. - Pošiljanje po več izvodov skupaj znižuje poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina** - Duhovno življenje izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS

Zmaga resnice je že blizu -	
Jure Rode	129
Današnji mučenci - François X.	
Nguyen van Thuân	132
Molitev in delo - Tomáš Špidlík .	134
Nameni Apostolata molitve	
za junij - Drago Kosen	136
Anton Padovanski - Silvester	
Čuk	137
Jesus, vate zaupam - Sv.	
Favstina Kowalska	138
Najlepši trenutki - Mati	
Elizabeza Kremžar	140
Vprašujete - odgovarjamo -	
Lojze Kukovica	141
Trg spolnosti, seksa - Prevedel	
Marjan Hribar	143
Značajne duše - Ladislava	
Laharnar	144
Vloga škofa Rožmana in	
duhovščine pri samoobrambi	
pred revolucijo - Stane Kos	146
Kulturni boj v prestolnici	
brezboštva - Peter Žerjavič	146
Škof dr. Gregorij Rožman in	
revolucija - Anton Drobnič	147
Katoliški izvori Evropske unije	
- Alan Fimister	150
V Italiji se govori, da se je	
Gramsci spreobrnil - Prevedel	
Marjan Hribar	152
Duhovnik Marjan - Marko	
Kremžar	153
Duhovnik, ki so ga umorili	
Titovi miličniki, proglašen za	
blaženega - Prevedel Marjan	
Hribar	155
K maši pa ne! - Marija Krebelj ...	155
Šola in občutljive vzgojne	
teme - Nataša Konc Lorenzutti ...	156
Duhovno življenje je objavilo	
- Jure Vombergar	156
Slovenska izseljenska kolednica	
za leto 1949 - Jeremija Kalin	157
Iz naše kronike - Metka Mizerit .	158

Razstava ročnih del v Našem domu v San Justu – Foto Marko Vombergar

Razstava Andree Quadri Brula v Sloveniji in Avstriji: pod okriljem Slovenskega kongresa in v Tinjah na Koroškem

Praznovanje velike noči
v Našem domu v San Justu

Foto Marko Vombergar

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovena. Director: Mons. dr. Jorge Rode
Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 90-877
Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina

Correio Argentino
Suc. 7 Bs. As.
FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 2560